

IOŚ-PIB

Instytut Ochrony Środowiska
Państwowy Instytut Badawczy

Wytyczne nr 11

**Wytyczne dotyczące planów neutralności klimatycznej
jako warunku przydziału bezpłatnych uprawnień**

Tłumaczenie robocze

WARSZAWA, MAJ 2024

Przedstawiony materiał pomocniczy stanowi robocze tłumaczenie, przygotowane przez pracowników Zespołu Rozdziału Uprawnień KOBiZE, dokumentu Komisji Europejskiej „Guidance Document n°11 on the harmonised free allocation methodology for the EU ETS – 2024 revision Guidance on Climate-neutrality plans as a condition to free allocation”, opublikowanego w celu ułatwienia w dostosowaniu się do wymogów zmienionego rozporządzenia delegowanego Komisji Europejskiej (UE) nr 2019/331 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia przejściowych zasad dotyczących zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w całej Unii na podstawie art. 10a dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady.

W razie jakichkolwiek wątpliwości, do momentu publikacji oficjalnego tłumaczenia, rozstrzygająca jest wersja anglojęzyczna tłumaczonego dokumentu opublikowana pod adresem internetowym https://climate.ec.europa.eu/document/download/a562fd58-1be8-44ed-8c6b-f5c449ca26ee_en?filename=11_qd11_cnps_en.pdf

Materiał przedstawia poglądy autorów i nie odzwierciedla stanowiska Ministerstwa Środowiska oraz innych organów administracji rządowej.

Niniejszy dokument może być używany, kopiowany i rozpowszechniany, w całości lub w części, wyłącznie w celach niekomercyjnych ze wskazaniem źródła ich pochodzenia.

Działalność KOBiZE jest finansowana ze środków
Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

KOMISJA EUROPEJSKA
DYREKCJA GENERALNA
DZIAŁANIA W DZIEDZINIE KLIMATU

Dyrekcja B – Europejskie i Międzynarodowe rynki uprawnień do emisji dwutlenku węgla

Dokument nr°11 z wytycznymi

dotyczący zharmonizowanej metodyki przydziału bezpłatnych uprawnień w EU ETS – aktualizacja po 2024 r.

Wytyczne dotyczące planów neutralności klimatycznej jako warunku przydziału bezpłatnych uprawnień

Wersja ostateczna wydana w dniu 26 lutego 2024 r. (zmieniona maj 2024)

Wytyczne nie stanowią oficjalnego stanowiska Komisji i nie są prawnie wiążące. Niniejsze wytyczne mają jednak na celu wyjaśnienie wymogów ustanowionych w dyrektywie EU ETS i przepisach FAR i są niezbędne do zrozumienia tych prawnie wiążących zasad

Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBiZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.

ZAWARTOŚĆ

ZAWARTOŚĆ	1
1 Wprowadzenie	3
1.1 Zakres niniejszych wytycznych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Nota dotycząca nierozstrzygniętych kwestii w niniejszej wersji wytycznych	3
1.2 Struktura niniejszych wytycznych	3
1.3 Gdzie znaleźć wytyczne	4
2 Warunkowość przydziału bezpłatnych uprawnień w odniesieniu do CNP	4
2.1 Ramy prawne dotyczące planów neutralności klimatycznej	5
2.2 Uwagi ogólne dotyczące CNP	9
2.2.1 Pojęcia i definicje CNP	9
Neutralność klimatyczna	9
Plany neutralności klimatycznej	10
Środki, cele pośrednie i końcowe w ramach programu CNP	10
Niekumulacyjny charakter redukcji o 20 % w przypadku obu spełniania obu zasad warunkowości	12
Etap 1 Przygotowanie i przedłożenie CNP	18
Krok 2 Kontrola zgodności CNP przez CA	19
Krok 3 Wdrażanie i monitorowanie przez prowadzącego instalację	20
Etap 4 Przygotowanie sprawozdania w sprawie neutralności klimatycznej	21
Krok 5 Weryfikacja CNR	22
Krok 6 Prześlij zweryfikowany CNR do właściwego organu	23
Krok 7 Kontrola zgodności CNR przez CA	23
Krok 8 Określenie warunkowego przydziału bezpłatnych uprawnień	23
2.3 Warunkowy przydział bezpłatnych uprawnień dla instalacji p-BM powyżej 80 percentyla	24
2.4 Warunkowy przydział bezpłatnych uprawnień na sieci ciepłowniczej	26
3 Plan neutralności klimatycznej	32
3.1 Minimalna zawartość	32
3.2 Wymagania CNP	35
3.2.1 Identyfikacja instalacji	35
3.2.2 Zakres i granice systemu	35

Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBiZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu angielskiego.

3.2.3	Historyczne poziomy emisji	35
3.2.4	Cele i kamienie milowe	36
	Przykładowy opis celów pośrednich i końcowych	37
3.2.5	Środki i inwestycje	38
	Przykłady warunków podstawowych i potrzeb infrastrukturalnych	42
3.2.6	Wpływy	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
4	Załącznik A Wykaz skrótów	44
5	Załącznik B Przegląd odpowiednich przepisów	46

1 Wstęp

1.1 Zakres niniejszego dokumentu z wytycznymi

Niniejszy dokument z wytycznymi (GD) jest częścią grupy dokumentów, których celem jest pomoc Państwu Członkowskim¹ oraz ich właściwym organom w spójnej implementacji w całej Unii metodyki przydziału na drugi podokres przydziału w 4 okresie EU ETS po rewizji Dyrektywy EU ETS oraz rozporządzenia delegowanego Komisji 2019/331 „w sprawie ustanowienia przejściowych zasad dotyczących zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w całej Unii na podstawie art. 10a dyrektywy EU ETS” (FAR)² oraz w kolejnych aktach wykonawczych. Dokument nr 1 z wytycznymi Ogólne wytyczne do metodyki przydziału uprawnień zawierają przegląd kontekstu legislacyjnego dla grupy dokumentów zawierających wytyczne. Wyjaśnia również, w jaki sposób różne dokumenty z wytycznymi odnoszą się do siebie, i zawiera glosariusz terminologii stosowanej w wytycznych.

Niniejsze wytyczne koncentrują się na warunkowości przydziału bezpłatnych uprawnień w odniesieniu do planów neutralności klimatycznej (CNP) oraz kryteria, jakie muszą spełniać takie plany neutralności klimatycznej.

Uwaga dotycząca nierozstrzygniętych kwestii w tej wersji Dokumentu z wytycznymi. Ponieważ nowelizacja przepisów FAR i ALC nie została jeszcze ukończona, niektóre elementy niniejszego dokumentu z wytycznymi są jeszcze nieokreślone. Dotyczy to w szczególności kwestii związanych ze zmianą FAR, zmianą rozporządzenia w sprawie dostosowania przydziału ze względu na zmiany poziomu działalności (ALCR) oraz zmianami rozporządzenia w sprawie akredytacji i weryfikacji. Może to również odnosić się do innych przepisów lub towarzyszących im dokumentów z wytycznymi, które są nadal w trakcie nowelizacji.

1.2 Struktura niniejszego dokumentu z wytycznymi

W sekcji 2 opisano przypadki, w których część przydziału bezpłatnych uprawnień w drugim podokresie fazy 4 jest uwarunkowana posiadaniem zgodnego z przepisami planu neutralności klimatycznej, omówiono przypadki instalacji z podinstalacjami produktowymi powyżej 80-tego percentyla³ i instalacji sieci ciepłowniczych. Sekcja 3 koncentruje się na obowiązkowych elementach

¹ Gdy termin „Państwo Członkowskie” jest użyty w Dokumentcie z wytycznymi, uwzględnia kraje EFTA objęte EU ETS w stosownych przypadkach.

² Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/331 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia przejściowych zasad dotyczących zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w całej Unii na podstawie art. 10a dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/pl/TXT/?uri=CELEX%3A32019R0331>

³ Dokładnie: Instalacje posiadające podinstalacje objęte wskaźnikiem emisyjności dla produktu (p-BM), których poziomy emisji gazów cieplarnianych były wyższe niż 80-ty percentyl poziomów emisji dla odpowiednich wskaźników emisyjności dla produktów w latach 2016 i 2017

CNP, wyjaśniając definicje i pojęcia stosowane w odniesieniu do minimalnej zawartości CNP zgodnie z rozporządzeniem CNP⁴.

W celu dalszego poprowadzenia czytelnika przez treść niniejszych wytycznych zastosowano następujące konwencje:

- Odpowiednie artykuły u zostały wyróżnione kursywą w polach tekstowych;
 - ⇨ jest używany jako odniesienie do innych sekcji, w których określone elementy są cytowane;
 - W przypadku fragmentów, które mogą mieć szczególne znaczenie dla czytelnika, na marginesie znajduje się następująca ikona:
-
- Wykaz skrótów znajduje się w Załączniku A do niniejszych wytycznych;
 - Wykaz odpowiednich przepisów, użytych w niniejszych wytycznych, znajduje się w Załączniku B.

1.3 Gdzie znaleźć wytyczne

Wszystkie dokumenty z wytycznymi Komisji, często zadawane pytania (FAQ) i szablony odnoszące się do zasad przydziału bezpłatnych uprawnień można znaleźć pod adresem:

https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets/free-allocation_en#documentation

Ponadto Komisja udostępniła obszerny zestaw materiałów zawierających wytyczne dotyczące MRVA (monitorowanie, raportowanie, weryfikacja i akredytacja) w ramach EU ETS⁵. Zakłada się, że użytkownik niniejszego dokumentu zna przynajmniej podstawowe zasady MRVA.

Odniesienia do artykułów w niniejszym dokumencie odnoszą się do zmienionej dyrektywy EU ETS i FAR.

2 Warunkowość przydziału bezpłatnych uprawnień w odniesieniu do CNP

W niniejszej sekcji wyjaśniono zasady określone w ramach prawnych dotyczących planów neutralności klimatycznej w kontekście EU ETS. Ramy te opisano po raz pierwszy w sekcji 2.1. Dyrektywa w sprawie EU ETS i jej przepisy wykonawcze zawierają różne przepisy, które mają zastosowanie do CNP w odniesieniu do podinstalacji produktowych oraz do sieci ciepłowniczych. Te przekrojowe przepisy wyjaśniono w sekcji 2.2, koncentrując się na wspólnych definicjach i procesie administracyjnym opracowywania i wdrażania CNP. Przepisy szczegółowe dotyczące podinstalacji

⁴ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2023/2441 z dnia 31 października 2023 r. ustanawiające zasady stosowania dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do treści i formatu planu neutralności klimatycznej niezbędnego do przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32023R2441>

⁵ [Page not found | Climate Action \(europa.eu\)](#)- patrz w szczególności rozdział „Szybkie przewodniki”

produktowych oraz sieci ciepłowniczych zostały opisane odpowiednio w sekcjach 2.3 i 2.4. Minimalna zawartość CNP jest opisana w sekcji 3.

2.1 Ramy prawne dotyczące planów neutralności klimatycznej

Dyrektywa w sprawie EU ETS. zawiera różne przepisy mające na celu dostosowanie EU ETS do poziomu ambicji pakietu „Gotowi na 55”. Oprócz zmniejszenia całkowitej liczby uprawnień dostępnych w ramach szybszego zmniejszania pułapu, niektóre przepisy mają na celu zmniejszenie liczby bezpłatnych uprawnień wydanych na mocy art. 10a dyrektywy EU ETS. Zaktualizowany w 2023 r art. 10a ust. 1 wprowadza szereg przypadków warunkowego przydziału bezpłatnych uprawnień w ust. 5, tj. sytuacje, w których pewne warunki muszą zostać spełnione przed wydaniem pełnej ostatecznej liczby bezpłatnych uprawnień.

W dyrektywie zdefiniowano trzy odrębne przypadki takiej warunkowości:

1. Przydział bezpłatnych uprawnień dla kwalifikujących się instalacji zostanie zmniejszony o 20 %, jeżeli prowadzący instalacje nie zrealizowali zaleceń dotyczących efektywności energetycznej wynikających z audytów energetycznych lub certyfikowanych systemów zarządzania energią zgodnie z wymogami dyrektywy UE w sprawie efektywności energetycznej⁶
2. Przydział bezpłatnych uprawnień dla kwalifikujących się instalacji posiadających podinstalacje objęte wskaźnikiem emisyjności dla produktu (p-BM)⁷ zostanie zmniejszony o 20 %, jeżeli poziomy emisji gazów cieplarnianych takich podinstalacji były wyższe niż 80. percentyl poziomów emisji dla odpowiednich wskaźników emisyjności dla produktów w latach 2016 i 2017, chyba że dla takich instalacji opracowano zgodny z przepisami plan neutralności klimatycznej (CNP)
3. Prowadzący instalacje z podinstalacją sieć ciepłownicza (DH) w państwach członkowskich o stosunkowo wysokich emisjach z ciepłownictwa mogą uzyskać dodatkowo 30 % bezpłatnych uprawnień, pod warunkiem że opracują oni zgodny z przepisami CNP i poczynią wystarczające

⁶ Dyrektywa EU ETS odnosi się do art. 8 dyrektywy 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, w której określono instalacje, które muszą przeprowadzać audyty energetyczne pod względem rocznego zużycia energii lub posiadać certyfikowany system zarządzania energią. Nie należy mylić tego z zaktualizowaną w 2023 r. dyrektywą 2023/1791 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie efektywności energetycznej, w której przepis ten znajduje się w art. 11. Zob.: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz. Urz. UE L 315 z 14.11.2012, s. 1–56,) :

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2012.315.01.0001.01.POL&toc=OJ%3AL%3A2012%3A315%3ATOC

⁷ W dalszej części niniejszych wytycznych podinstalacje objęte wskaźnikiem emisyjności dla produktu będą nazywane w skrócie „instalacjami p-BM”. Taka podinstalacja musi odpowiadać za przynajmniej 20% przydziału instalacji aby podlegać pod zasady warunkowości związane z 20% najgorszych podstacji pod względem emisyjności. Należy zauważyć, że CNP ma zastosowanie do całej instalacji. Oznacza to, że CNP musi obejmować wszystkie podinstalacje występujące w instalacji, czyli nie tylko podinstalacje p-BM, ale także tzw. podinstalacje „rezerwowe” (ciepło-BM, paliwo-BM i emisje procesowe-BM). Więcej szczegółów można znaleźć w sekcji **Błąd!** **Nie można odnaleźć źródła odwołania..**

inwestycje we wdrażanie środków redukcji emisji przed 2030 r.⁸

Art. 10a ust. 1 zmienionej dyrektywy EU ETS upoważnia również Komisję Europejską do przyjmowania aktów delegowanych w celu dalszego doprecyzowania wymogów dotyczących informacji, które operatorzy muszą przedłożyć w celu wykazania, czy określone warunki zostały spełnione, a także procedur oceny zgodności. Częściowo dokonano tego w art. 22b zmienionego FAR⁹. Więcej informacji na temat warunkowości przydziału bezpłatnych uprawnień w zależności od wdrożenia środków w zakresie efektywności energetycznej (warunkowość nr 1 powyżej) znajduje się w Dokumentcie nr 12 z wytycznymi dotyczącymi uwarunkowania przydziału bezpłatnych uprawnień od wdrożenia środków poprawy efektywności energetycznej¹⁰

W dwóch pozostałych przypadkach (warunkowość nr 2 i nr 3 powyżej) FAR zawiera pewne dalsze przepisy dotyczące CNP. Wyjaśniają one wpływ niespełnienia określonych warunków na przydział bezpłatnych uprawnień dla instalacji. Obejmuje przypadek, gdy zarówno warunek nr 1, jak i warunek nr 2 nie są spełnione (więcej informacji znajduje się w sekcji 2.2), a także związek między przydziałem na poziomie instalacji w odniesieniu do podinstalacji objętych wskaźnikami dla produktu (więcej informacji znajduje się w sekcji 2.3). FAR określa również harmonogram kontroli zgodności CNP, rolę właściwych organów i weryfikatorów oraz zasady aktualizacji i publikacji CNP (zob. sekcja 2.2).

Ponadto przyjęto odrębne **rozporządzenie wykonawcze w sprawie CNP**¹¹, które określa minimalną treść i format planów neutralności klimatycznej oraz określa główną terminologię stosowaną w CNP. Rozporządzenie w sprawie CNP uwzględnia potrzebę spójności z istniejącymi przepisami UE i opiera się na istniejących definicjach i koncepcjach, w tym Europejskim prawie o klimacie¹², Instrumencie na

⁸ Więcej szczegółów można znaleźć w sekcji **Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.**

⁹ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2024/873 z dnia 30 stycznia 2024 r. zmieniające rozporządzenie delegowane (UE) 2019/331 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia przejściowych zasad dotyczących zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w całej Unii (Dz. Urz. UE L 2024/873, 4.04.2024) [Rozporządzenie delegowane - UE - 2024/873 - PL - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32024R0873)

¹⁰ <https://www.kobize.pl/pl/article/lata-2026-2030/id/2588/przydzialy-uprawnien-instalacje-2026-2030>

¹¹ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2023/2441 z dnia 31 października 2023 r. ustanawiające zasady stosowania dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do treści i formatu planu neutralności klimatycznej niezbędnego do przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji (Dz. Urz. UE L 2023/2441. 3.11.2023) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32023R2441>

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. ustanawiające ramy na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmieniające rozporządzenia (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 („Europejskie prawo o klimacie”) (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=CELEX%3A32021R1119>

rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności¹³ oraz Społecznym Funduszu Klimatycznym¹⁴, na dyrektywie w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD)¹⁵, a także rozporządzeniu w sprawie monitorowania i sprawozdawczości (MRR)¹⁶ i FAR, jak przedstawiono na Rysunek 1

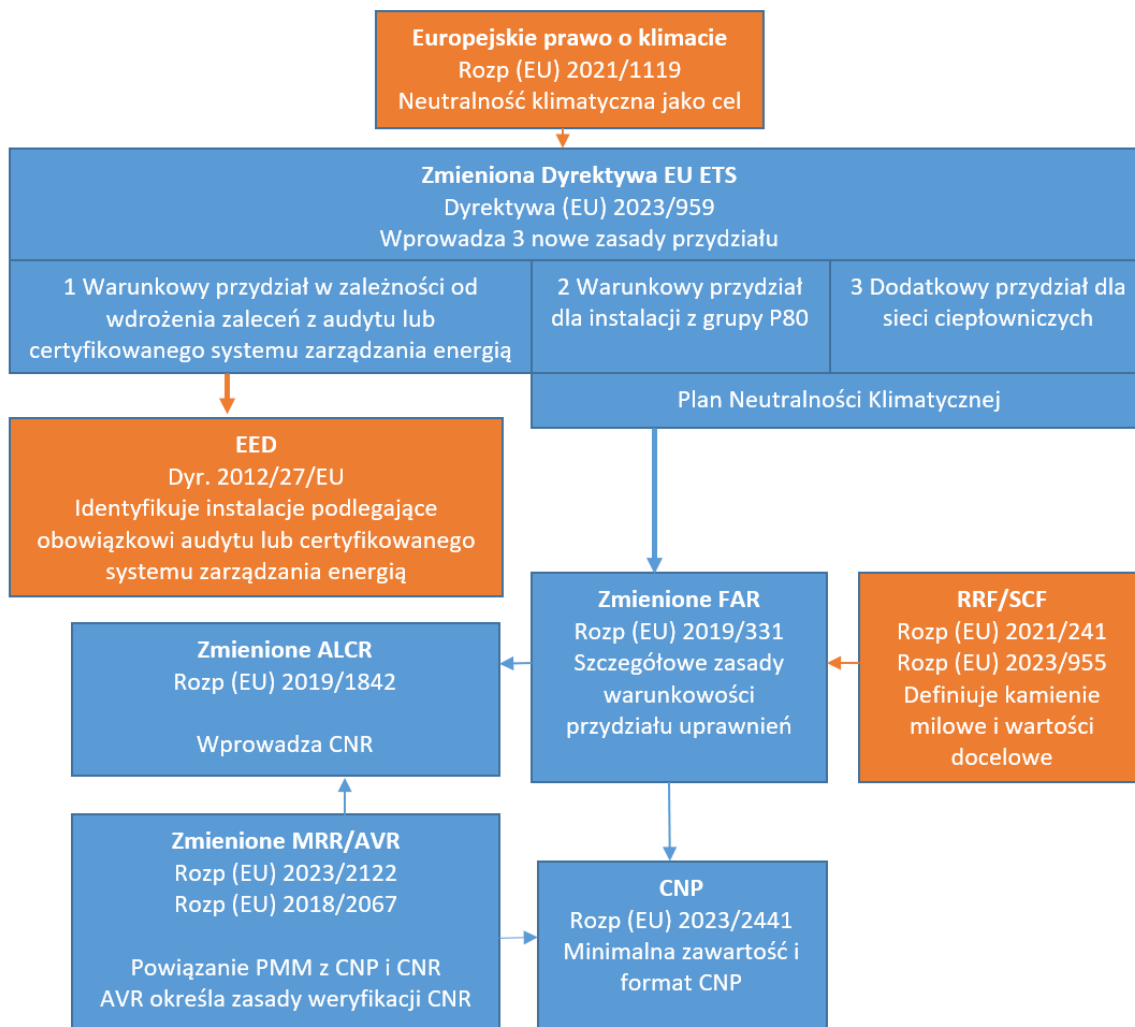
¹³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32021R0241>

¹⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/955 z dnia 10 maja 2023 r. ustanawiające Społeczny Fundusz Klimatyczny i zmieniające rozporządzenie (UE) 2021/1060 (Dz.U. L 130 z 16.5.2023, s. 1), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32023R0955>

¹⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 537/2014, dyrektywę 2004/109/WE, dyrektywę 2006/43/WE i dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, Dz.U. L 322 z 16.12.2022, s. 15–80, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32022L2464>

¹⁶ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2066 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie monitorowania i sprawozdawczości w zakresie emisji gazów cieplarnianych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz zmieniające rozporządzenie Komisji (UE) nr 601/2012 (Dz.U. L 334 z 31.12.2018, s. 1), http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2066/oj

Rysunek 1 Relacje między różnymi częściami prawodawstwa mającego wpływ na CNP w zakresie przydziału bezpłatnych uprawnień¹⁸, pomiędzy dyrektywą w sprawie EU ETS oraz jej aktami delegowanymi i wykonawczymi przedstawionymi na niebiesko, a innymi przepisami w kolorze pomarańczowym

¹⁸ Warunkowość w zakresie efektywności energetycznej jest bardziej szczegółowo opisana również w innych przepisach (takich jak FAR i ALCR) jednak zależności te nie są tutaj pokazywane ze względu na przejrzystość wykresu. Więcej informacji na temat warunkowości z zakresie zaleceń audytów energetycznych można znaleźć w Dokumencie z wytycznymi nr 12. <https://www.kobize.pl/pl/article/lata-2026-2030/id/2588/przydzialy-uprawnien-instalacje-2026-2030>

2.2 Uwagi ogólne dotyczące CNP

2.2.1 Pojęcia i definicje CNP

Neutralność klimatyczna

Definicja neutralności klimatycznej stosowana w dyrektywie w sprawie EU ETS i jej przepisach wykonawczych opiera się na opisie unijnego celu neutralności klimatycznej na 2050 r., określonego w art. 2 europejskiego prawa o klimacie (zob. [ramka tekstowa 1](#)).

Ramka tekstowa 1: Europejskie prawo o klimacie Art.2.1: Definicja neutralności klimatycznej

Emisje i pochłanianie gazów cieplarnianych w całej Unii, uregulowane przez prawo Unii, należy zrównoważyć w Unii najpóźniej do 2050 r., tym samym zmniejszając emisje do poziomu zero netto w tym terminie, a następnie Unia powinna dążyć do osiągnięcia ujemnych emisji.

Oznacza to, że:

- Zakres planów neutralności klimatycznej wykracza poza samą emisję CO₂, obejmując również inne gazy cieplarniane (wyrażone w ekwiwalencie CO₂).
- Neutralność klimatyczna odnosi się do emisji netto, tj. do emisji gazów cieplarnianych i pochłaniania przez pochłaniacze.
- Harmonogram osiągnięcia takich zerowych emisji netto wynosi do 2050 r. włącznie.

W odniesieniu do CNP w kontekście dyrektywy EU ETS definicja ta ogranicza się do gazów oraz źródeł i pochłaniaczy objętych systemem¹⁹. Oznacza to obecnie włączenie CO₂, a także N₂O z produkcji kwasu azotowego, kwasu adypinowego i kwasu glioksalowego i glioksyłowego oraz PFC z produkcji aluminium pierwotnego jako źródła emisji oraz technologii usuwania emisji jako CO₂ związane w produkcji.. Usuwanie przez pochłaniacze biologiczne (leśnictwo) jest wyłączone z EU ETS, a zatem również z CNP. Ponadto ustalono, że cele prowadzących instalacje w zakresie neutralności klimatycznej nie mogą zostać osiągnięte poprzez wykorzystanie jednostek kompensacji emisji dwutlenku węgla²⁰. Wykorzystanie wszelkich technologii redukcji emisji lub usuwania w celu

¹⁹ Zgodnie z pkt 5 załącznika do rozporządzenia w sprawie CNP, granice systemowe instalacji objętej planem neutralności klimatycznej mają być spójne z zezwoleniem na emisję gazów cieplarnianych wydanym dla danej instalacji oraz wymogami określonymi w rozporządzeniu wykonawczym (UE) 2018/2066 i rozporządzeniu delegowanym (UE) 2019/331.

²⁰ Jak określono w [ramce tekstowej 3](#).

osiągnięcia neutralności klimatycznej powinno być zgodne z odpowiednimi (krajowymi i wspólnotowymi) przepisami.

Plany neutralności klimatycznej

Warunkowość bezpłatnych uprawnień w ramach zmienionej dyrektywy w sprawie EU ETS została najpierw określona w art. 10a ust. 1 akapit trzeci w odniesieniu do wdrażania środków w zakresie efektywności energetycznej (warunek nr 1 w sekcji 2.1). Plany neutralności klimatycznej są następnie wprowadzane w akapicie piątym, który koncentruje się na (pod)instalacjach produktowych (zob. [ramka tekstowa 2](#)). W przypadku instalacji DH warunkowość przydziału bezpłatnych uprawnień została wprowadzona później, w art. 10b ust. 4 dyrektywy (zob. [ramka tekstowa 3](#)).

W tym miejscu należy zauważyć, że podmioty gospodarcze nie mają prawnego obowiązku przedłożenia CNP. Jedynie w przypadku, gdy operatorzy chcą otrzymać bezpłatne uprawnienia, które są uzależnione od tego, czy posiadają zgodny z przepisami CNP, są oni zobowiązani do przedłożenia takiego planu w celu ustalenia ich kwalifikowalności.

Ramka tekstowa 2 Dyrektywa w sprawie EU ETS, art. 10a ust. 1 akapit piąty: Przydział bezpłatnych uprawnień uzależniony od planu neutralności klimatycznej (dla instalacji p-BM powyżej 80-tego percentyla)

Oprócz wymogów określonych w akapicie trzecim niniejszego ustępu²¹ redukcję o 20 %, o której mowa w tym akapicie, stosuje się, jeżeli do 1 maja 2024 r. operatorzy instalacji, w przypadku których poziom emisji gazów cieplarnianych jest wyższy niż 80. percentyl w odniesieniu do poziomu emisji dla odpowiednich wskaźników emisyjności dla produktów, nie ustanowią planu neutralności klimatycznej dla każdej z tych instalacji w odniesieniu do jej działalności objętej niniejszą dyrektywą. Plan ten zawiera elementy określone w tym artykule i jest ustanawiany zgodnie z aktem wykonawczym przewidzianym w art. 10b ust. 4. Art. 10b ust. 4 rozumie się jako odnoszący się wyłącznie do poziomu instalacji.

Należy zauważyć, że sposób, w jaki korekta przydziału o 20 % jest stosowana w odniesieniu do przedmiotowych instalacji, jest dalej omawiana w sekcji **Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.** poniżej, natomiast proces i harmonogram składania CNP opisano w sekcji **Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.**

Środki, cele pośrednie i końcowe w ramach CNP

Akapit piąty art. 10a ust 1 Dyrektywy EU ETS, o którym mowa powyżej, odnosi się do art. 10b dotyczącego „przejściowych środków wsparcia niektórych energochłonnych sektorów w przypadku ucieczki emisji”, w którym został ustanowiony wymóg przedłożenia CNP, aby operatorzy systemów ciepłowniczych kwalifikowali się do dodatkowego przydziału bezpłatnych uprawnień (zob. [ramka](#)

²¹ Odniesienie do warunkowości związanej ze środkami w zakresie efektywności energetycznej

[tekstowa 3](#)). W związku z tym wszystkie CNP muszą zawierać informacje na temat środków i inwestycji, celów i wartości pośrednich oraz szacowanego wpływu każdego ze środków i każdej z inwestycji, o których mowa w [ramce 3 poniżej](#), na obniżenie emisji gazów cieplarnianych, włączając CNP dla instalacji p-BM.

Ramka 3 Dyrektywa EU ETS, art. 10b ust. 4: Informacje wymagane w CNP

Do dnia 1 maja 2024 r. operatorzy sieci ciepłowniczej opracowują plan osiągnięcia neutralności klimatycznej dla instalacji, w odniesieniu do których ubiegają się o dodatkowy przydział bezpłatnych uprawnień na mocy akapitu drugiego niniejszego ustępu. Plan ten jest zgodny z celem neutralności klimatycznej ustanowionym w art. 2 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1119 i określa:

- a) środki i inwestycje mające na celu osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. na poziomie instalacji lub przedsiębiorstwa, z wyłączeniem wykorzystania jednostek kompensacji emisji dwutlenku węgla;*
- b) cele i wartości pośrednie pozwalające zmierzyć do dnia 31 grudnia 2025 r., a następnie co pięć lat do 31 grudnia, postępy w osiąganiu neutralności klimatycznej zgodnie z lit. a) niniejszego akapitu;*
- c) szacowany wpływ każdego ze środków i każdej z inwestycji, o których mowa w lit. a) niniejszego akapitu, na obniżenie emisji gazów cieplarnianych.*

Należy zauważyć, że definicja celów końcowych i celów pośrednich jest dalej omawiana w sekcji 3.2.4.²²

Odniesienie do „poziomu przedsiębiorstwa” w lit. a) w ramce 3 ma zastosowanie wyłącznie do systemów ciepłowniczych, a nie do podinstalacji produktowych, jak wyjaśniono w rozporządzeniu w sprawie CNP i zmienionym FAR (zob. sekcja 2.3). Rozporządzenie w sprawie CNP precyzuje ponadto, że w lit. b) powyżej „kamienie milowe” odnoszą się do osiągnięć jakościowych, podczas gdy „wartości docelowe” odnoszą się do ilościowych osiągnięć w zakresie redukcji emisji. Poniżej przedstawiono kilka przykładów takich częściowych (pośrednich) kamieni milowych i wartości docelowych.

Przykłady częściowych (pośrednich) kamieni milowych obejmują:

- Podjęta decyzja dotycząca finansowania inwestycji;
- Uzyskane pozwolenia na budowę;
- Rozpoczęcie budowy lub instalacji sprzętu;
- Rozpoczęcie operacji.

Przykłady częściowych (pośrednich) wartości docelowych:

- Względna redukcja emisji (%) w roku X w porównaniu z emisjami historycznymi;

²² Należy zauważyć, że (w perspektywie krótkoterminowej) cele niekoniecznie muszą być celami redukcji emisji (np. na 2025 r.), jak wyjaśniono w sekcji 3.2.4.

- Bezwzględna redukcja emisji w roku X w porównaniu z emisjami historycznymi;
- Względna redukcja emisyjności w roku X w porównaniu z emisyjnością historyczną;
- Względna redukcja poniżej poziomu odpowiedniego benchmarku.

Ramka tekstowa 4 rozporządzenie CNP art. 2: Treść planów neutralności klimatycznej

„kamienie milowe” oznaczają wskaźniki jakościowe w odniesieniu do postępów w realizacji środka lub inwestycji z zamiarem osiągnięcia celu polegającego na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r., określonego w art. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1119, na poziomie instalacji lub opcjonalnie na poziomie przedsiębiorstwa w przypadku operatorów sieci ciepłowniczych, na podstawie art. 10a ust. 1 akapit piąty oraz art. 10b ust. 4 akapit trzeci dyrektywy 2003/87/WE, z wyłączeniem wykorzystania jednostek kompensacji emisji

„wartości docelowe” oznaczają wskaźniki ilościowe w odniesieniu do postępów w realizacji środka lub inwestycji z zamiarem osiągnięcia celu polegającego na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r., określonego w art. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1119, na poziomie instalacji lub opcjonalnie na poziomie przedsiębiorstwa w przypadku operatorów sieci ciepłowniczych, na podstawie art. 10a ust. 1 akapit piąty oraz art. 10b ust. 4 akapit trzeci dyrektywy 2003/87/WE, z wyłączeniem wykorzystania jednostek kompensacji emisji;

„częściowe wartości docelowe i kamienie milowe” oznaczają wartości docelowe i kamienie milowe wyznaczone na dzień 31 grudnia 2025 r., a następnie wyznaczone co pięć lat na dzień 31 grudnia.

Należy zauważyć, że definicja środków i inwestycji jest omawiana w sekcji 3.2.5.

Niekumulacyjny charakter redukcji o 20 % w przypadku spełniania obu zasad warunkowości

W przypadku instalacji p-BM, które mieszczą się powyżej 80. percentyla (warunkowość nr 2 w sekcji 2.1 powyżej), może mieć zastosowanie również warunkowość związana z wdrażaniem środków w zakresie efektywności energetycznej (warunkowość nr 1 w sekcji 2.1). Jest to określane w zmienionym FAR jako „podwójna warunkowość”. W takim przypadku zmniejszenie liczby bezpłatnych uprawnień o 20 % stosuje się tylko raz. Oznacza to, że:

- Jeżeli zarówno warunek 1 jak i warunek 2 są spełnione, prowadzący instalację kwalifikują się do pełnej liczby bezpłatnych uprawnień (nie ma korekty 20% przydziału bezpłatnych uprawnień);
- Jeżeli warunek 1 lub warunek 2 nie są spełnione, stosuje się korektę o 20 % przydziału bezpłatnych uprawnień;
- Jeżeli oba warunki 1 i 2 nie są spełnione, stosuje się korektę o 20 % przydziału bezpłatnych uprawnień

W zmienionym FAR warunkowość nr 1 jest objęta art. 22a, a warunkowość nr 2 w art. 22b, podwójna warunkowość, o której mowa powyżej objęta jest art. 22c (zob. [ramka tekstowa 5](#)).

Ramka tekstowa 5 rozporządzenie FAR art. 22: Warunkowość i podwójna warunkowość

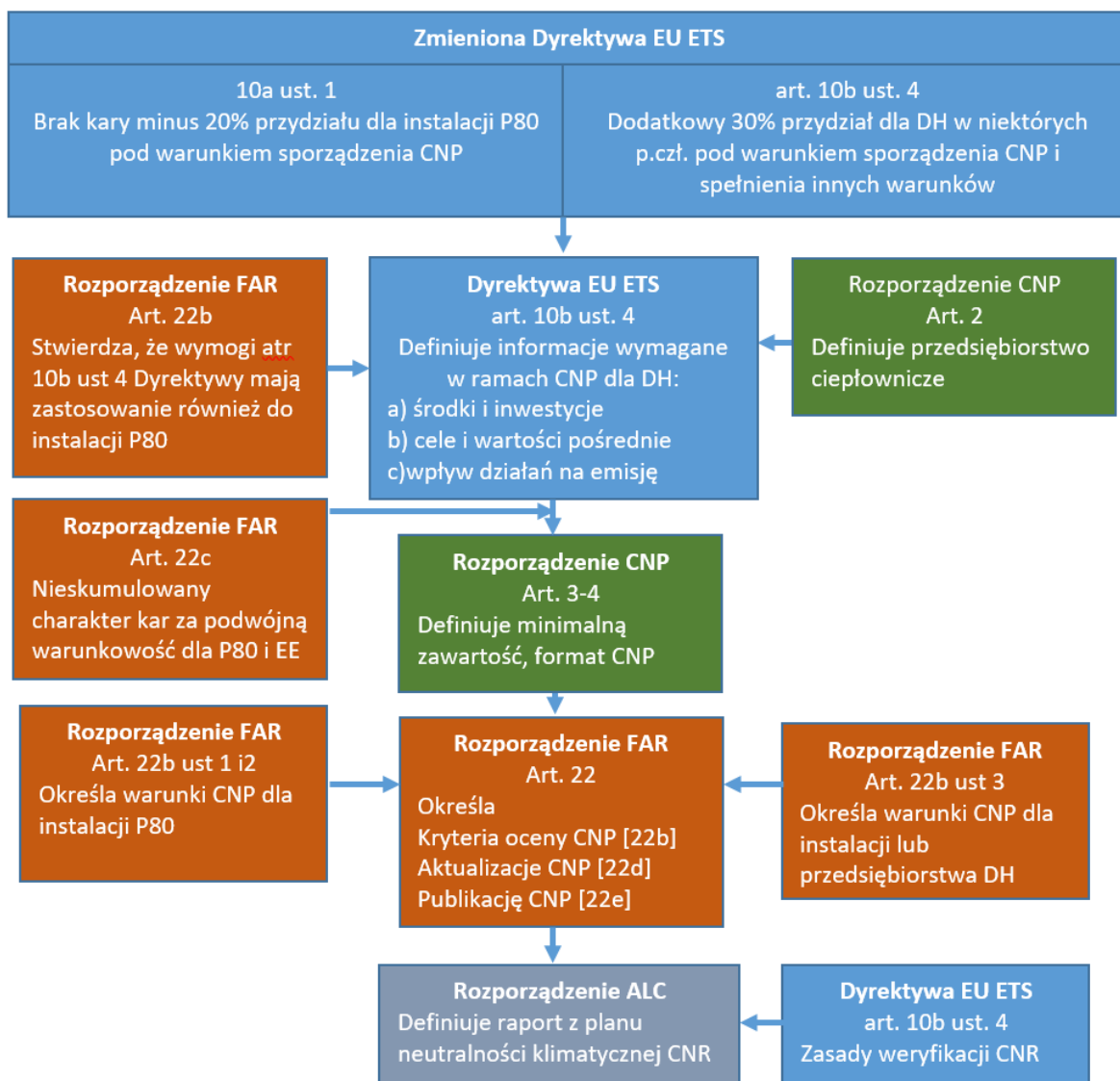
Preambuła FAR (24) Aby zagwarantować zachęty związane ze stosowaniem zdublowanych zasad warunkowości i uniknąć nieuzasadnionych konsekwencji, nie należy kumulować zasad warunkowości przydziału bezpłatnych uprawnień w odniesieniu do wdrażania środków poprawy efektywności energetycznej ani zasad warunkowości przydziału bezpłatnych uprawnień w odniesieniu do planów neutralności klimatycznej. Oznacza to, że zmniejszenie przydziału bezpłatnych uprawnień o 20 % powinno mieć zastosowanie, jeżeli jedna lub obie z zasad warunkowości nie są spełnione zgodnie z art. 10a ust. 1 akapit trzeci i piąty dyrektywy 2003/87/WE.

Art. 22c - Niekumulatywny charakter redukcji o 20 %, o której mowa w art. 22a i 22b

Redukcja o 20 %, o której mowa w art. 22a i 22b, stosuje się do instalacji tylko raz w odpowiednim okresie, na który przydzielane są uprawnienia

Na rys. 2 poniżej przedstawiono, w jaki sposób różne przepisy dotyczące warunkowości CNP odnoszą się do siebie.

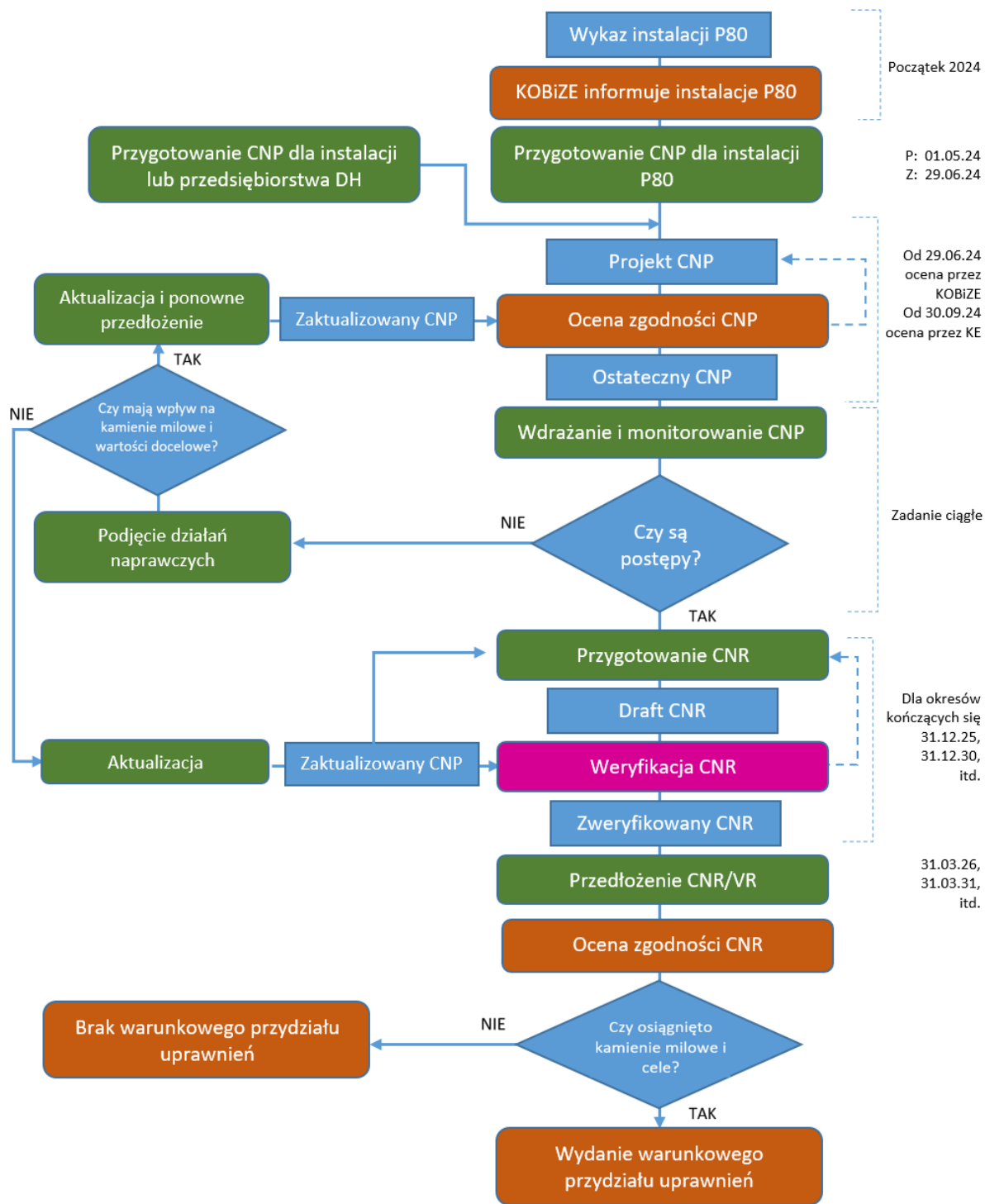
Rysunek 2 Relacje pomiędzy różnymi artykułami związanymi z CNP (dyrektywa EU ETS z 2023 r. na niebiesko, zmiana FAR na pomarańczowo., rozporządzenie CNP w kolorze zielonym oraz przyszła zmiana ALCR w kolorze szarym)

2.2.2 Proces opracowywania i wdrażania CNP

Na rys. 3 poniżej przedstawiono proces opracowywania i kontroli zgodności CNP zarówno dla instalacji p-BM, jak i instalacji DH, o ile nie wskazano inaczej. Główne kroki omówiono poniżej.

Rysunek 3 Proces opracowywania i wdrażania CNP. Pola pokazują działania poszczególnych stron (pomarańczowy = CA, zielony = prowadzący, fioletowy = weryfikator). Prostokątne niebieskie pola zawierają wyniki działań (VR = Sprawozdanie z weryfikacji)

Rysunek 3 Proces opracowywania i wdrażania CNP. Elipsy pokazują działania różnych zainteresowanych stron (pomarańczowy = CA, zielony = operator, fioletowy = weryfikator). Prostokątne pola zawierają wyniki (VR = Sprawozdanie z weryfikacji).

Operatorzy DH²³ kwalifikują się do ubiegania

się o dodatkowy przydział bezpłatnych uprawnień, jeżeli mają siedzibę w jednym z państw członkowskich, które spełniają kryteria określone w art. 10b ust. 4 dyrektywy EU ETS (szczegółowe informacje znajdują się w sekcji 2.4). Dotyczy to tylko drugiego podokresu przydziału w fazie 4.

W odniesieniu do podinstalacji produktowych Komisja sporządziła wykaz instalacji, dla których przydział bezpłatnych uprawnień zostanie zmniejszony o 20 %, jeżeli nie opracują zgodnego z przepisami CNP, zgodnie z art. 10a ust. 1 dyrektywy (więcej szczegółów zob. sekcja 2.3). Wykaz ten jest udostępniany właściwym organom państw członkowskich, które są odpowiedzialne za informowanie zainteresowanych podmiotów. Należy zauważyć, że wykaz ten nie zostanie zaktualizowany w celu zapewnienia pewności prawa podmiotom znajdującym się w wykazie, jak również podmiotom nieujętych w wykazie²⁴. *W przypadku instalacji znajdujących się w wykazie obowiązki w zakresie CNP pozostają w mocy do czasu osiągnięcia wszystkich celów (w kierunku osiągnięcia neutralności klimatycznej w 2050 r.), chyba że instalacja lub odpowiednia podinstalacja produktowa przestanie działać i biorąc pod uwagę, że zmiany w zdolnościach fizycznych lub technologii nie pozwalają na ponowne uruchomienie produkcji w ramach tej podinstalacji*²⁵.

Krok 1 Przygotowanie i przedłożenie CNP

Tak wyznaczone podmioty, które chcą otrzymać warunkową liczbę przydziału bezpłatnych uprawnień, muszą opracować CNP zgodnie z minimalnymi wymogami dotyczącymi treści i formatu określonymi w załączniku do rozporządzenia w sprawie CNP (zob. sekcja 3.1). W przypadku gdy wyznaczeni prowadzący instalację zdecydują się nie ubiegać się o warunkową liczbę przydzielanych bezpłatnych uprawnień lub nie otrzymywać takiej liczby, nie potrzebują opracowywać i przedkładać CNP. Dotyczy to zarówno prowadzących instalacje DH, jak i instalacji p-BM.

Przedłożone CNP muszą być opracowywane przy użyciu wzoru CNP dostarczonego przez Komisję, chyba że właściwy organ państwa członkowskiego opracował własny szablon dla swoich prowadzących instalacje. Jeżeli państwa członkowskie zdecydują się na to, wzór musi odzwierciedlać minimalną treść i format CNP, podobnie jak wzór elektroniczny Komisji, zgodnie z wymogami rozporządzenia w sprawie CNP i bardziej szczegółowym opisem w sekcji 3.

Należy zauważyć, że chociaż dyrektywa w sprawie EU ETS wymaga ustanowienia CNP do dnia 1 maja, rozporządzenie FAR wymaga przedłożenia CNP wraz z wnioskiem o przydział bezpłatnych uprawnień do emisji na lata 2026-3030, do dnia 30 maja, z opcją zmiany tego terminu przez państwo członkowskie (patrz [ramka tekstowa 6](#)). W Polsce, zgodnie z art. 26b ust.1. [ustawy o systemie handlu](#)

²³ Zob. sekcja 2.4 w odniesieniu do dokładnej definicji operatorów sieci ciepłowniczych oraz zakresu emisji kwalifikujących się do warunkowego przydziału bezpłatnych uprawnień.

²⁴ Wykreślenie instalacji z wykazu oznaczałoby, że w ich miejsce do grupy instalacji z najwyższymi wskaźnikami emisyjności wejdą inne instalacje, których zaczęłyby dotyczyć przepisy w zakresie warunkowości. Instalacje te musiałyby następnie zostać włączone do wykazu w zastępstwie wykreślonych instalacji.

²⁵ O ile nie zmieni się to w przyszłych przeglądach dyrektywy w sprawie EU ETS.

[uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych](#) wniosek o przydział uprawnień do emisji składa się do Krajowego ośrodka co 5 lat, **w terminie do 29 czerwca**, na formularzu dostępnym na jego stronie internetowej, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej i w postaci elektronicznej.

Jeżeli CNP nie zostanie przedłożony do tego dnia, warunkowy przydział bezpłatnych uprawnień nie zostanie wydany. Należy zauważyć, że wydanie warunkowego przydziału bezpłatnych uprawnień w każdym przypadku nastąpi dopiero po spełnieniu wszystkich warunków, w tym sporządzenia zweryfikowanego raportu na temat neutralności klimatycznej (CNR) na koniec odpowiedniego pięcioletniego okresu (zob. również kroki 5–8 poniżej). Ramka tekstowa 12 i ramka tekstowa 13 w sekcjach 2.3 i 2.4 określają warunki odpowiednio dla instalacji p-BM i instalacji DH.

Ramka tekstowe 6 FAR art. 4.2: Alternatywne krajowe terminy przedkładania CNP

1. Prowadzący instalację kwalifikującą się do przydziału bezpłatnych uprawnień na podstawie art. 10a dyrektywy 2003/87/WE może przedłożyć właściwemu organowi wniosek o przydział bezpłatnych uprawnień na okres, na który przydzielane są uprawnienia. Taki wniosek przedkłada się przed dniem 30 maja 2019 r. w przypadku pierwszego okresu, na który przydzielane są uprawnienia, oraz co pięć lat od tej daty.

Państwa członkowskie mogą ustanawiać alternatywne terminy na złożenie takiego wniosku, które nie mogą jednak być dłuższe ani krótsze o więcej niż jeden miesiąc w porównaniu z terminem przewidzianym w pierwszym akapicie.

2. Do wniosku o przydział bezpłatnych uprawnień złożonego na podstawie ust. 1 należy dołączyć następujące dane:

(a) raport dotyczący danych podstawowych zweryfikowane jako zadowalające, zgodnie ze środkami przyjętymi na podstawie art. 15 dyrektywy 2003/87/WE, zawierające dane dotyczące instalacji i jej podinstalacji określone w art. 10 oraz w załącznikach I i II do niniejszego rozporządzenia, z uwzględnieniem, przy obliczaniu historycznych poziomów działalności dla poszczególnych wskaźników emisyjności dla produktów, załącznika III do niniejszego rozporządzenia, zawierającego każdy parametr wymieniony w załączniku IV do niniejszego rozporządzenia i obejmującego okres odniesienia odnoszący się do okresu przydziału, którego dotyczy wniosek;

(b) plan metodyki monitorowania, który stanowił podstawę sprawozdania dotyczącego danych bazowych i sprawozdania z weryfikacji, zgodnie z załącznikiem VI;

ba) w stosownych przypadkach plan neutralności klimatycznej zgodnie z art. 10a ust. 1 akapit piąty i art. 10b ust. 4 dyrektywy 2003/87/WE;

(c) sprawozdanie z weryfikacji sporządzone zgodnie ze środkami przyjętymi na podstawie art. 15 dyrektywy 2003/87/WE w sprawie raportu dotyczącego danych bazowych

Krok 2 Kontrola zgodności CNP przez właściwy organ

Do dnia 30 września 2024 r. właściwe organy muszą sprawdzić CNP, aby upewnić się, że jest on zgodny z wymogami dotyczącymi treści i formatu określonymi w rozporządzeniu w sprawie CNP. Wydanie warunkowego przydziału bezpłatnych uprawnień jest uzależnione od takiej zgodności,

zgodnie z art. 22b ust. 1 FAR²⁶. Więcej informacji na temat wymaganej treści znajduje się w sekcji 3.1. CNP nie musi być weryfikowany.

Właściwy organ opublikuje CNP, które uznano za zgodne z wymogami²⁷. Prowadzący instalację mogą zażądać usunięcia szczególnie chronionych informacji handlowych z opublikowanej wersji CNP, jeżeli takie wnioski są „należycie uzasadnione”. To, co uznaje się za szczególnie chronione informacje handlowe (i co stanowi „należycie uzasadnione”) powinno zostać określone przez właściwy organ, zgodnie z transpozycją na szczeblu krajowym dyrektywy 2003/4 w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska²⁸, mając na uwadze ogólny cel CNP, jakim jest zachęcanie do redukcji emisji na drodze do neutralności klimatycznej do 2050 r.

Krok 3 Wdrażanie i monitorowanie przez prowadzącego instalację

W trakcie pięcioletniego okresu przydziału prowadzący instalację będzie wdrażał środki i inwestycje zgodne ze swoim CNP. Przepisy nie przewidują indywidualnej ścieżki redukcji emisji w czasie, ani nie wymagają wdrożenia konkretnych środków w określonym czasie. Wymaga one jedynie określenia kamieni milowych i wartości docelowych na rzecz osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. (wraz ze środkami i inwestycjami zaplanowanymi na osiągnięcie tych kamieni milowych i wartości docelowych). W 2025 r. i w każdym kolejnym pięcioletnim okresie przydziału prowadzący instalację musi monitorować postępy we wdrażaniu środków i inwestycji objętych jego CNP oraz osiągnięcie określonych kamieni milowych i wartości docelowych, w zgodzie z postanowieniami FAR i MRR. Na podstawie monitorowania postępów we wdrażaniu określonych środków i inwestycji w okresie przydziału prowadzący instalację musi śledzić skuteczność CNP w osiąganiu określonych kamieni milowych i wartości docelowych. W tym miejscu należy zauważyć, że ani dyrektywa, ani rozporządzenie CNP nie przewidują, jakie środki należy wdrożyć. To ostatnie wymaga również uwzględnienia potencjalnych „warunków podstawowych i potrzeb w zakresie infrastruktury dla środków i inwestycji” (zob. sekcja 3.2)²⁹. Jeżeli prowadzący instalację uznają postępy za nieskuteczne, muszą wdrożyć działania naprawcze w celu zapewnienia wystarczającego utrzymania postępów w realizacji celu. Działania naprawcze odnoszą się do środków, które prowadzący instalację ma podjąć w celu powrócenia na ścieżkę realizacji wyznaczonych kamieni milowych i wartości docelowych.

²⁶ Patrz *Ramka tekstowa 12* w sekcji 2.3 dla p-BM CNP i *Ramka tekstowa 13* w sekcji 2.4 dla DH CNP.

²⁷ W tym zaktualizowane i ponownie przedłożone CNP zgodnie z krokiem 3. Właściwy organ może zdecydować o zachowaniu wcześniejszych wersji zgodnych z przepisami CNP, aby zwiększyć przejrzystość.

²⁸ Ocena ta jest powszechną praktyką na mocy niniejszej dyrektywy. Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca Radę Dyrektywa 90/313/EWG, Dz.U. z 14.02.03, UE L 41/26, zob. <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:041:0026:0032:EN:PDF>.

²⁹To, czy postęp jest oceniany w sposób ciągły czy w określonych odstępach czasu w danym okresie, zależy od prowadzącego, oceniającego wysiłki związane z ryzykiem niemożności podjęcia w odpowiednim czasie środków naprawczych w przypadku niezgodności i utraty warunkowego przydziału bezpłatnych uprawnień. Dokonany wybór musi być określony w CNP i podlega kontroli zgodności przez właściwy organ. Należy również wskazać okresy, w których ocenia się skuteczność CNP w odniesieniu do redukcji emisji gazów cieplarnianych.

Może to na przykład oznaczać przyspieszenie wdrażania środków lub wdrożenie dodatkowych środków.³⁰

Wszelkie aktualizacje CNP mające wpływ na określone zarówno końcowe jak i pośrednie kamienie milowe i wartości docelowe należy przedłożyć właściwemu organowi (zob. [ramka tekstowa 7](#))³¹. Jeżeli wystąpią istotne zmiany we wdrażaniu CNP, które nie mają wpływu na kamienie milowe i wartości docelowe, zmiany te muszą zostać odzwierciedlone w zaktualizowanym CNP, aby zapewnić weryfikatorowi możliwość dokonania właściwej oceny osiągnięć zgłoszonych w CNR w świetle ostatniej aktualizacji CNP. Jednakże w tym przypadku CNP nie musi być ponownie przedkładany właściwemu organowi.

Na przykład, jeśli inwestycja określona jako kamień milowy w CNP zostanie opóźniona, oznacza to, że instalacja nie byłaby na dobrej drodze do osiągnięcia swoich celów pośrednich (i potencjalnie celu końcowego). Należy to naprawić poprzez przyspieszenie inwestycji, tak aby można było osiągnąć kamień milowy, albo należy przedłożyć właściwemu organowi aktualizację CNP odzwierciedlającą zmieniony kamień milowy (i w stosownych wartości docelowej).³²

Ramka tekstowa 7 FAR, art. 22d: Aktualizacja planu neutralności klimatycznej

- 1. W okresach określonych w planie neutralności klimatycznej, o którym mowa w art. 22b, oraz w razie potrzeby, prowadzący instalacje oceniają skuteczność planu neutralności klimatycznej w odniesieniu do redukcji emisji gazów cieplarnianych i w stosownych przypadkach wdrażają działania naprawcze w celu zapewnienia osiągnięcia celów pośrednich i końcowych. Każda aktualizacja ma wpływ wyłącznie na przyszłe cele pośrednie i końcowe.*
- 2. W przypadku aktualizacji planu neutralności klimatycznej w odniesieniu do kamieni milowych i wartości docelowych prowadzący instalację bez zbędnej zwłoki przedkłada zaktualizowany plan właściwemu organowi.*

Krok 4 Przygotowanie raportu dotyczącego neutralności klimatycznej CNR

Wyniki monitorowania przeprowadzonego w okresie przydziału zostaną odzwierciedlone w raporcie dotyczącym neutralności klimatycznej (CNR), który będzie musiał zostać zweryfikowany (zob. [ramka tekstowa 8](#)). Komisja przedstawi wzór CNR. Należy zauważyć, że CNR musi być przygotowywany (i

³⁰ Należy zauważyć, że różni się to od stosowania „działań naprawczych” w kontekście regularnej weryfikacji, w przypadku gdy takie działania mogą również obejmować środki administracyjne, np. korektę zniekształceń

³¹ Należy zauważyć, że odnosi się to do zmian, które skutkują różnymi wartościami docelowymi i pośrednimi, a nie do zmiany emisji wynikającej z postępów w osiąganiu tych celów końcowych i celów pośrednich. Tak więc, jeśli taka zmiana nie nastąpi w ciągu 5 lat, aktualizacja nie jest konieczna.

³² To, czy przyczyna opóźnienia jest pod kontrolą operatora, nie jest w tym kontekście istotne.

weryfikowany) raz na pięcioletni okres kończący się 31 grudnia 2025 r., a następnie raz na 5 lat. Dalsze zasady dotyczące CNR mają zostać przyjęte w zmienionym rozporządzeniu w sprawie ALC.

Ramka tekstowa 8 rozporządzenia ALC, art. XX: Pozycja zastępcza CNR

Wprowadzenie/wymagania CNR

Krok 5 Weryfikacja CNR

Postępy w osiągnięciu kamieni milowych i wartości docelowych zgłoszonych w CNR muszą zostać zweryfikowane przez akredytowaną stronę trzecią, zgodnie z ogólnymi procedurami weryfikacji określonymi w dyrektywie EU ETS i rozporządzeniu w sprawie akredytacji i weryfikacji (AVR), o których mowa w tej dyrektywie (zob. ramka tekstowa 9). Należy to zrobić w odniesieniu do pierwszego okresu przydziału (okres kończący się 31 grudnia 2025 r.), a następnie w odniesieniu do każdego pięcioletniego okresu. Żadne warunkowe bezpłatne uprawnienia nie zostaną przydzielone na drugi podokres przydziału w fazie 4, jeżeli CNR nie został zweryfikowany jako zadowalający. W przypadku instalacji p-BM ma to zastosowanie do któregośkolwiek z kolejnych okresów przydziału³³.

Weryfikator ocenia, czy osiągnięto kamienie milowe i wartości docelowe określone w CNP. W tym celu weryfikator ocenia, czy CNP został prawidłowo wdrożony, czy dane zawarte w CNR są prawidłowe³⁴ oraz czy osiągnięto cele pośrednie i końcowe. Podczas weryfikacji weryfikator może wykryć błędy w danych w CNR lub niezgodności z CNP lub rozporządzeniem CNP. W takich przypadkach prowadzący instalację będzie musiał skorygować takie błędy zgodnie z wymogami AVR. Na zakończenie weryfikacji weryfikator zgłasza wszelkie nierozstrzygnięte kwestie, czy kwestie te są istotne oraz czy uznaje się, że kamienie milowe i wartości docelowe zostały osiągnięte. Dalsze wskazówki znajdują się w zaktualizowanym Dokumencie nr 4 z wytycznymi dotyczącymi weryfikacji danych dotyczących przydziału.

Ramka tekstowa 9 Dyrektywa w sprawie EU ETS, art. 10b4 akapit czwarty: Weryfikacja osiągnięć

Osiągnięcie celów i wartości pośrednich, o których mowa w akapicie trzecim lit. b) niniejszego akapitu, weryfikuje się w odniesieniu do okresu do dnia 31 grudnia 2025 r., a następnie w odniesieniu do każdego okresu kończącego się 31 grudnia każdego kolejnego piątego roku, zgodnie z procedurami weryfikacji i akredytacji określonymi w art. 15. Nie przydziela się żadnych bezpłatnych uprawnień w wysokości przekraczającej kwotę, o której mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, jeżeli nie

³³ W przypadku DH przydział warunkowy jest dostępny tylko na drugi podokres przydziału w fazie 4.

³⁴ To, czy CNR jest wolny od istotnych nieprawidłowości, tj. że w danych zawartych w CNR nie występują istotne błędy, błędne oświadczenia i pominięcia.

zweryfikowano osiągnięcia celów i wartości pośrednich w odniesieniu do okresu do końca 2025 r. lub w odniesieniu do okresu od 2026 r. do 2030 r.

Krok 6 Przesłanie zweryfikowanego CNR do właściwego organu

Prowadzący instalacje musi przedłożyć właściwemu organowi CNR wraz ze sprawozdaniem z weryfikacji (VR) do dnia 31 marca 2026 r. za okres kończący się 31 grudnia 2025 r., a następnie dla każdego pięcioletniego okresu.

Krok 7 Kontrola zgodności CNR przez właściwy organ

Nawet jeżeli CNR zostanie zweryfikowane jako zadowalające, dalsze działania podejmowane w ścisłej współpracy z właściwym organem mogą być nadal konieczne w przypadku stwierdzenia nierozstrzygniętych kwestii w VR (więcej informacji można znaleźć w zaktualizowanym Dokumencie nr 4 z wytycznymi dotyczącymi weryfikacji danych dotyczących przydziału). Po zakończeniu wszelkich działań następczych właściwy organ ocenia zgodność CNR pod względem osiągnięcia kamieni milowych i wartości docelowych określonych w CNP, a także innych warunków otrzymania dodatkowych bezpłatnych uprawnień (zob. ramka tekstowa 12 i ramka tekstowa 13 w sekcjach 2.3 i 2.4).

Krok 8 Określenie warunkowego przydziału bezpłatnych uprawnień

Jeżeli CNP nie zostanie przedłożony do dnia 30 maja 2024 r. (w Polsce do 29 czerwca 2024 r., [patrz Krok 1](#) w rozdziale 2.2.2) lub nie zostanie uznany przez właściwy organ za zgodny z rozporządzeniem CNP, zostanie to odzwierciedlone w wykazie krajowych środków wykonawczych przedłożonym Komisji przez organy właściwe do dnia 30 września 2024 r., a warunkowy przydział bezpłatnych uprawnień nie zostanie uwzględniony przy obliczaniu ostatecznej liczby bezpłatnych uprawnień dla instalacji. W przypadku instalacji, których CNP uznano za zgodne z wymogami³⁵, właściwy organ uwzględni to w wykazie krajowych środków wykonawczych i poinformuje Komisję, że (na tą chwilę) zmniejszenie bezpłatnych uprawnień o 20 % nie ma zastosowania w przypadku instalacji p-BM lub że operator DH kwalifikuje się do 30 % dodatkowego przydziału bezpłatnych uprawnień.

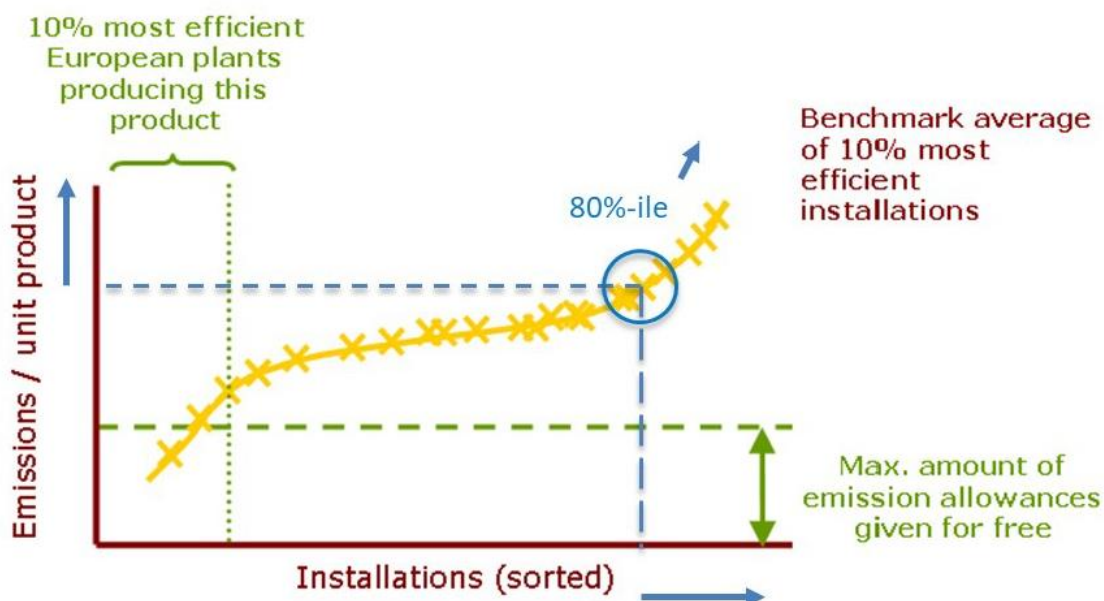
Wstępna liczba bezpłatnych uprawnień zostanie obliczona na tej podstawie. Ostateczny przydział bezpłatnych uprawnień dla instalacji zostanie jednak określony dopiero po dokonaniu oceny wdrożenia CNP w odniesieniu do okresu przydziału kończącego się w grudniu 2025 r. w CNR. W przypadku operatorów DH będzie to obejmować ocenę inwestycji dokonanych w kierunku znaczącej redukcji emisji, oprócz weryfikacji osiągnięcia odpowiednich celów pośrednich i końcowych. Jeżeli weryfikator nie może potwierdzić, że odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe zgłoszone w CNR zostały osiągnięte, właściwy organ poinformuje Komisję, że redukcja o 20 % będzie miała zastosowanie do instalacji p-BM lub że operator DH nie kwalifikuje się do dodatkowych 30 % bezpłatnych uprawnień. Warunkowy przydział bezpłatnych uprawnień nie zostanie następnie uwzględniony przy obliczaniu ostatecznego przydziału bezpłatnych uprawnień **w pierwszej tabeli krajowego rozdziału uprawnień w czerwcu 2026 r.**

Ramka tekstowa 10 ALC, art. XX: wydanie uprawnień

³⁵ W tym terminowe przedłożenie

2.3 Warunkowy przydział bezpłatnych uprawnień dla instalacji p-BM powyżej 80 percentyla

Pełny zestaw warunków, które muszą spełnić „instalacje p-BM”, aby uniknąć zmniejszenia ich przydziału bezpłatnych uprawnień o 20 %, określono w art. 22b ust. 1 FAR (zob. ramka tekstowa 12). Instalacje, których dotyczy ten przepis, to instalacje posiadające podinstalacje objęte wskaźnikiem emisyjności dla produktu (p-BM) których poziomy emisji gazów cieplarnianych były wyższe niż 80. percentyl poziomów emisji dla odpowiednich wskaźników emisyjności dla produktów w latach 2016 i 2017. Ponieważ krzywe BM są określane na poziomie podinstalacji, przepis ma zastosowanie do instalacji, które mają co najmniej jedną podinstalację produktową o emisjach gazów cieplarnianych na jednostkę produktu, który spełnia to kryterium.³⁶

Rysunek 4 Sposób określania instalacji > 80th percentyla w celu zastosowania 20 % zmniejszenia liczby bezpłatnych uprawnień dla instalacji p-BM. Instalacje z co najmniej jedną podinstalacją produktową o indywidualnym poziomie emisji powyżej niebieskiej linii kreskowanej podlegają takiej redukcji, jeżeli nie zostaną osiągnięte cele końcowe i cele pośrednie określone w CNP.

W tym miejscu należy zauważyć, że CNP musi obejmować całą instalację, a nie tylko podinstalację, które są powyżej 80. percentyla. Obejmuje to inne podinstalacje p-BM i wszelkie podinstalacje

³⁶ Z wyjątkiem przepisu de minimis, jak opisano poniżej.

rezerwowe³⁷ znajdujące się w tej instalacji. Brak CNP wpływa na przydział bezpłatnych uprawnień dla całej instalacji. Innymi słowy, zmniejszenie o 20 % liczby bezpłatnych uprawnień ma zastosowanie do przydziału bezpłatnych uprawnień dla całej instalacji na mocy art. 10a dyrektywy w sprawie EU ETS.

W przypadku gdy podinstalacja p-BM, która ma znaczenie dla warunkowości przydziału, stanowi 20 % lub mniej całkowitego wstępnego rocznego przydziału dla instalacji w pierwszym okresie przydziału, nie stosuje się zmniejszenia przydziału o 20 % (zob. [ramka tekstowa 11](#)).

Ramka tekstowa 11 FAR, art. 22b2: Zasada de minimis dla instalacji p-BM

2. Ust. 1 akapit pierwszy nie ma zastosowania, jeżeli udział odpowiedniej podinstalacji objętej wskaźnikiem emisyjności dla produktów nie przekracza 20 % sumy wstępnych rocznych liczb bezpłatnych uprawnień do emisji przydzielonych wszystkim podinstalacjom na okres od 2021 r. do 2025 r., obliczonych zgodnie z art. 16 ust. 2–5..

Należy również zauważyć, że chociaż dyrektywa w sprawie EU ETS wymaga *ustanowienia* CNP do dnia 1 maja, należy przedłożyć CNP jedynie do dnia 30 maja wraz ze sprawozdaniem dotyczącym danych bazowych, zgodnie z FAR. Jak wspomniano wcześniej, zgłoszenie CNP może nastąpić miesiąc wcześniej lub później, w przypadku gdy państwa członkowskie wyznaczyły alternatywny termin takiego przedłożenia, zgodnie z art. 4 ust. 2 FAR, (w Polsce do 29 czerwca 2024 r., [patrz Krok 1](#) w rozdziale 2.2.2) zob. [ramka tekstowa 6](#).

Ramka tekstowa 12 FAR, art. 22b ust. 1: Warunkowy przydział bezpłatnych uprawnień dla instalacji p-BM powyżej 80. percentyla

1. Do celów art. 10a ust. 1 akapit piąty dyrektywy 2003/87/WE ostateczna roczna liczba bezpłatnych uprawnień do emisji przydzielanych zgodnie z art. 16 ust. 8 niniejszego rozporządzenia zostaje zmniejszona o 20 % dla instalacji z podinstalacjami objętymi wskaźnikiem emisyjności dla produktów, w przypadku których poziomy emisji gazów cieplarnianych z co najmniej jednej z tych podinstalacji objętych wskaźnikiem emisyjności dla produktów były wyższe niż 80. percentyl poziomów emisji dla odpowiednich wskaźników emisyjności dla produktów w latach 2016 i 2017.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego nie stosuje się takiego zmniejszenia, jeżeli spełniono następujące warunki:

a) prowadzący instalację, o której mowa w akapicie pierwszym, przedłożył właściwemu organowi plan neutralności klimatycznej dla swojej działalności objętej dyrektywą 2003/87/WE do dnia 30 maja 2024 r. lub, w stosownych przypadkach, zgodnie z art. 4 niniejszego rozporządzenia jako część wniosku o przydział bezpłatnych uprawnień;

b) osiągnięcie celów i wartości pośrednich, o których mowa w art. 10b ust. 4 akapit trzeci lit. b) dyrektywy 2003/87/WE, zostało potwierdzone w wyniku weryfikacji przeprowadzonej zgodnie z art. 10b ust. 4 akapit czwarty tej dyrektywy;

³⁷ Podinstalacja sieci ciepłowniczej oraz podinstalacje oparte na ciepłe, paliwie i emisjach procesowych.

c) właściwy organ sprawdził i uznał za zgodne treść i format planu neutralności klimatycznej zgodnie z ust. 4.

Należy zauważyć, że treść CNP (poza tym, co zostało opisane tutaj) i powiązane definicje są dalej omawiane w sekcji 3.

Warunkowy przydział bezpłatnych uprawnień na sieci ciepłowniczej

Art. 10b ust. 4 dyrektywy z 2023 r. w sprawie EU ETS stanowi, że w przypadku niektórych państw członkowskich możliwy jest dodatkowy 30% przydział bezpłatnych uprawnień dla sieci ciepłowniczych (DH) na lata 2026–2030, pod warunkiem że prowadzący instalacje, których to dotyczy, dokonają równoważnych inwestycji w celu znacznego ograniczenia emisji przed 2030 r., zgodnie z planem neutralności klimatycznej zgodnym z przepisami. Wszystkie warunki, które muszą spełniać prowadzący instalacje DH, określono w art. 22b ust. 3 FAR (zob. *ramka tekstowa 13*).

Należy zauważyć, że chociaż dyrektywa w sprawie EU ETS wymaga *ustanowienia* CNP do dnia 1 maja, FAR wymaga *przedłożenia* CNP do dnia 30 maja wraz ze raportem dotyczącym z danych podstawowych (w Polsce do 29 czerwca 2024 r., [patrz Krok 1](#) w rozdziale 2.2.2).

Ramka testowa 13 FAR, Art. 22b ust.3 Warunkowy przydział bezpłatnych uprawnień dla sieci ciepłowniczych

3. Do celów art. 10b ust. 4 akapity drugi, trzeci i czwarty dyrektywy 2003/87/WE wstępną roczną liczbę uprawnień do emisji przydzielanych bezpłatnie podinstalacji ciepłowniczej, obliczoną zgodnie z art. 16 ust. 2 i 3 niniejszego rozporządzenia, zwiększa się o 30 % liczby obliczonej zgodnie z art. 16 ust. 2, jeżeli prowadzący podinstalację sieci ciepłowniczej złożył wniosek zgodnie z art. 4 niniejszego rozporządzenia i jeżeli w odniesieniu do okresu do końca 2025 r. lub w odniesieniu do okresu od 2026 r. do 2030 r. spełnione są wszystkie poniższe warunki:

a) instalacja lub przedsiębiorstwo sieci ciepłowniczej znajduje się w państwie członkowskim, które spełnia kryteria określone w art. 10b ust. 4 akapit drugi dyrektywy 2003/87/WE i o którym mowa w załączniku VIII;

b) instalacja lub przedsiębiorstwo sieci ciepłowniczej dokonały inwestycji o wolumenie co najmniej równym wartości ekonomicznej dodatkowej liczby bezpłatnych uprawnień w okresie od 2026 r. do 2030 r., zgodnie z celami i wartościami pośrednimi określonymi w planie neutralności klimatycznej, aby zmierzyć, do dnia 31 grudnia 2025 r. i do dnia 31 grudnia każdego kolejnego piątego roku, postępy w osiągnięciu neutralności klimatycznej;

c) inwestycja, o której mowa w lit. b), prowadzi do znacznej redukcji emisji przed 2030 r.;

d) instalacja lub przedsiębiorstwo sieci ciepłowniczej przedkłada plan neutralności klimatycznej do dnia 30 maja 2024 r. zgodnie z art. 4 ust. 1 lub, w stosownych przypadkach, w odniesieniu do swojej działalności objętej dyrektywą 2003/87/WE;

e) osiągnięcie celów i wartości pośrednich, o których mowa w art. 10b ust. 4 akapit trzeci lit. b) dyrektywy 2003/87/WE, zostało potwierdzone w wyniku weryfikacji przeprowadzonej zgodnie z art. 10b ust. 4 akapit czwarty tej dyrektywy;

Ramka tekstowa 14 FAR, art. 16 ust. 2: Podstawa obliczeniowa dodatkowego przydziału bezpłatnych uprawnień dla DH

2. Do celów obliczenia, o którym mowa w ust. 1, państwa członkowskie najpierw ustalają wstępną roczną liczbę bezpłatnych uprawnień do emisji przydzielanych oddzielnie dla każdej podinstalacji w następujący sposób:

w przypadku podinstalacji objętych wskaźnikiem emisyjności dla produktów wstępna roczna liczba bezpłatnych uprawnień do emisji przydzielonych na dany rok odpowiada wartości tego wskaźnika emisyjności dla produktów na dany okres przydziału, przyjętej zgodnie z art. 10a ust. 2 dyrektywy 2003/87/WE, pomnożonej przez odpowiedni historyczny poziom działalności związanej z produktem;

w przypadku podinstalacji objętych wskaźnikiem emisyjności opartym na cieple wstępna roczna liczba bezpłatnych uprawnień do emisji przydzielonych na dany rok odpowiada wartości wskaźnika emisyjności opartego na cieple dla mierzalnego ciepła za odpowiedni okres przydziału, przyjętego zgodnie z art. 10a ust. 2 dyrektywy 2003/87/WE, pomnożonego przez historyczny poziom działalności związanej z ciepłem w odniesieniu do zużycia lub wywozu do instalacji nieobjętych systemem ETS lub do innych podmiotów mierzalnego ciepła innego niż ciepło ciepłownicze;

(c) w przypadku podinstalacji sieci ciepłowniczej wstępna roczna liczba bezpłatnych uprawnień do emisji przydzielonych na dany rok odpowiada wartości wskaźnika emisyjności dotyczącego ciepła dla mierzalnego ciepła za odpowiedni okres przydziału, przyjętego zgodnie z art. 10a ust. 2 dyrektywy 2003/87/WE, pomnożonego przez historyczny poziom działalności związanej z siecią ciepłowniczej;

(d) w przypadku podinstalacji objętych wskaźnikiem emisyjności opartym na paliwie wstępna roczna liczba bezpłatnych uprawnień do emisji przydzielanych na dany rok odpowiada wartości wskaźnika emisyjności dla paliw w danym okresie pięciu lat, przyjętej zgodnie z art. 10a ust. 2 dyrektywy 2003/87/WE, pomnożonej przez historyczny poziom działalności związanej z paliwem dla zużytej energii;

(e) w przypadku podinstalacji emisji procesowych wstępna roczna liczba bezpłatnych uprawnień do emisji przydzielanych na dany rok odpowiada historycznemu poziomowi działalności związanej z procesem pomnożonemu przez 0,97 w latach do dnia 31 grudnia 2027 r. i 0,91 w latach 2028 i kolejnych.

Wartość **inwestycji** w redukcję emisji do 2030 r. zgodnie z CNP musi być co najmniej równa wartości dodatkowych bezpłatnych uprawnień. W tym celu należy zastosować stałą cenę emisji dwutlenku węgla, podobnie jak miało to miejsce z ceną stosowaną do określenia wartości inwestycyjnej dla wytwórców energii elektrycznej na mocy derogacji zgodnie z art. 10c dyrektywy w sprawie EU ETS.. „Wartość rynkową” uprawnień, zdefiniowano jako średnia ceny uprawnień na wspólnej platformie aukcyjnej w roku kalendarzowym poprzedzającym złożenie wniosku o przydział uprawnień (zob. ramka tekstowa 15 i ramka tekstowa 16 poniżej). W kontekście CNP odnosi się to do roku 2023, w którym średnia cena uprawnień na wspólnej platformie aukcyjnej wynosiła 83,6 EUR.

Całkowitą kwota inwestycji, skutkujących „znaczną redukcją emisji do 2030 r.”, które prowadzący instalację musi poczynić aby kwalifikować się do warunkowego przydziału dodatkowych bezpłatnych uprawnień, określa się w następujący sposób:

$$Inwestycja_{eq} \geq \text{Dodatkowy przydział}_{26-30} \cdot Cena_{upr}$$

$Inwestycja_{eq}$ Równoważny wolumen inwestycji w euro, jaki ma zostać dokonany

$\text{Dodatkowy przydział}_{26-30}$ dodatkowy przydział bezpłatnych uprawnień na lata 2026-2030

$Cena_{upr}$ Średnia cena uprawnień na wspólnej unijnej platformie sprzedaży aukcyjnej w 2023r.

Interpretacja pojęcia „**znaczących redukcji emisji**” wyjaśniona w rozporządzeniu FAR (zob. ramka tekstowa 15), przewiduje stosowanie wskaźnika redukcji emisji zgodnie z liniowym współczynnikiem redukcji (LRF). W dyrektywie EU ETS ustanowiono LRF na odpowiedni okres jako roczną redukcję o 2,2 % do 2024 r., o 4,3 % z 2024 r. do 2027 r. i o 4,4 % począwszy od 2028 r. Oznacza to, że znaczące redukcje emisji w instalacji mają zostać osiągnięte przed rokiem 2030 ustala się je poprzez zastosowanie średniorocznej redukcji począwszy od 2021 r. do emisji w okresie odniesienia (2019-2023) na poziomie 30,4%. Należy zauważyć, że nie przewidziano szczegółowej trajektorii poziomów emisji, które mają zostać osiągnięte w poprzedzających latach a jedynie określono cel redukcji emisji do osiągnięcia przed 2030 r.

Powyższe oznacza również, że inwestycje i środki muszą zostać wprowadzone najpóźniej w 2029 r., aby uwzględnić je przy określaniu „znaczącej redukcji emisji” (zob. również sekcja 3.2.5). Należy zauważyć, że inwestycje w środki mające na celu osiągnięcie znaczącej redukcji emisji można również osiągnąć i wykazać wcześniej.

Należy również zauważyć, że wszelkie warunkowe przydziały bezpłatnych uprawnień dla prowadzących instalacje sieci ciepłowniczych (DH) są przewidziane wyłącznie w odniesieniu do działalności związanej z podinstalacją sieć ciepłownicza, która jest objęta EU ETS³⁸. Jeżeli operator sieci ciepłowniczej prowadzi również działalność niezwiązaną z siecią ciepłowniczą objętą EU ETS, ta ostatnia nie kwalifikuje się do dodatkowych 30 % bezpłatnych przydziałów. Redukcje emisji

³⁸ W tym, w stosownych przypadkach, eksport ciepła do operatora systemu ciepłowniczego nieobjętego EU ETS

osiągnięte w ramach tych innych działań nie mogą również przyczynić się do „znaczących redukcji emisji”, które mają zostać osiągnięte w celu spełnienia warunków przydziału dodatkowych bezpłatnych uprawnień. Jeżeli przedsiębiorstwo sieci ciepłowniczej eksploatuje instalacje objęte EU ETS, jak również instalacje, które nie są objęte EU ETS, inwestycje w instalacje nieobjęte EU ETS i osiągnięte w wyniku tego ograniczenia emisji nie mogą zostać zaliczone na poczet zgodności z wymogami warunkowości.

Ramka tekstowa 15 FAR art. 22b; Równoważne inwestycje i znaczne redukcje

FAR, art. 22b ust. 3 akapit trzeci: Inwestycje równoważne

Do celów lit. b) wartość ekonomiczną dodatkowych 30 % uprawnień ustala się poprzez pomnożenie dodatkowej liczby bezpłatnych uprawnień w latach 2026–2030 przez średnią cenę uprawnień na wspólnej platformie aukcyjnej w roku kalendarzowym poprzedzającym wniosek, o którym mowa w art. 4 ust. 2, i pomnożoną przez współczynnik określony zgodnie z art. 14 ust. 6, w zależności od instalacji.

FAR, art. 22b ust. 3 akapit czwarty: Znaczne redukcje emisji

Do celów lit. c) redukcje emisji są znaczne, jeżeli indywidualne emisje, wyrażone w tonach CO_{2na} teradzule dostarczanego systemu ciepłowniczego, instalacji lub przedsiębiorstwa ciepłowniczego są zmniejszone poniżej średniego indywidualnego poziomu emisji w odpowiednim okresie odniesienia, przy czym wskaźnik redukcji emisji odpowiada zastosowaniu liniowych współczynników redukcji, o których mowa w art. 9 dyrektywy 2003/87/WE, począwszy od połowy odpowiedniego okresu odniesienia.

Ramka tekstowa 16 Dyrektywa. w sprawie EU ETS, art. 10c ust. 3: Cena emisji dwutlenku węgla w odniesieniu do wartości inwestycji

3. Wartość planowanych inwestycji musi być co najmniej równa wartości rynkowej przydziału bezpłatnych uprawnień, przy uwzględnieniu potrzeby ograniczenia bezpośrednio powiązanych podwyżek cen. Wartość rynkowa jest średnią cen uprawnień na wspólnej platformie aukcyjnej w poprzednim roku kalendarzowym. [...]

Art. 22b ust 3 FAR (patrz ramka tekstowa 13) wymaga, aby wszystkie wymienione warunki kwalifikowały się do warunkowego przydziału bezpłatnych uprawnień, tj. łącznie z tymi związanymi zarówno z redukcją emisji, która ma zostać osiągnięta (kryterium b), jak i z inwestycjami, które mają zostać dokonane (kryterium c). W tym względzie określono jednak różne terminy:

- Wielkość inwestycji odpowiada wartości warunkowych bezpłatnych uprawnień na lata 2026–2030;
- Znaczne redukcje emisji wynikające z tych inwestycji należy osiągnąć *przed* 2030 r. (tj. najpóźniej do końca 2029 r.).

- Harmonogram inwestycji nie jest wyraźnie określony, należy je dokonać „zgodnie z częściowymi wartościami docelowymi i kamieniami milowymi określonymi w planie neutralności klimatycznej, aby zmierzyć, do dnia 31 grudnia 2025 r. i do dnia 31 grudnia każdego kolejnego piątego roku, postępy w osiągnięciu neutralności klimatycznej”.

Jednakże „średni indywidualny poziom emisji”, o którym mowa w definicji znaczącej redukcji emisji zawartej w art. 22b ust. 3 akapit czwarty (*ramka tekstowa powyżej*), odnosi się do **średniej ważonej z lat bazowych w okresie odniesienia**. Środki wdrożone przed okresem odniesienia lub w jego trakcie będą odzwierciedlone w niższych emisjach w latach bazowych. W związku z tym środki takie nie zmniejszają emisji poniżej poziomów z okresu odniesienia. W związku z tym wszelkie inwestycje dokonane przed ustanowieniem CNP mogą przyczynić się do „znaczących redukcji emisji” określonych w art. 22b ust. 3 tylko wtedy, gdy środki staną się skuteczne (i wpływają na zmniejszenie emisji) po okresie odniesienia, tj. od 2024 r. (zob. również sekcja 3.2.5) i przed 2030 r.

Art. 10b ust. 4 lit. a) dyrektywy w sprawie EU ETS przewiduje możliwość zdefiniowania środków i inwestycji dla operatorów DH w celu osiągnięcia neutralności pod względem emisji dwutlenku węgla do 2050 r. na **poziomie „instalacji lub przedsiębiorstwa”** (zob. *ramka tekstowa 3* w sekcji 2.2). W art. 2 rozporządzenia CNP zdefiniowano również „wartości dolelowe” i „kamień milowy” (o których mowa w art. 10b ust. 4 lit. b) dyrektywy EU ETS) „na poziomie instalacji lub opcjonalnie na poziomie przedsiębiorstwa” (zob. *ramka tekstowa 4* powyżej). FAR w art. 22b ust. 3 określa obowiązki w tym zakresie w odniesieniu do „przedsiębiorstwa ciepłowniczego lub prowadzącego instalację” (zob. *ramka tekstowa 13* powyżej). Załącznik do rozporządzenia CNP wymaga, aby każdy CNP na poziomie przedsiębiorstwa zawierała informacje identyfikujące każdą instalację DH objętą CNP i jej związek z przedsiębiorstwem DH³⁹.

Po wybraniu opcji CNP na poziomie przedsiębiorstwa należy podać informacje zawarte w CNP (oraz CNR) dotyczące celu i kamieni milowych, środków i inwestycji oraz emisji na poziomie przedsiębiorstwa, jak również na poziomie instalacji. Nieprzestrzeganie celu i kamieni milowych określonych na poziomie przedsiębiorstwa (lub innych wymogów warunkowości) oznaczałoby, że dodatkowe uprawnienia nie zostaną przydzielone **przedsiębiorstwu DH jako całości**.

Definicja „przedsiębiorstwa ciepłowniczego” znajduje się w rozporządzeniu CNP, jak pokazano w ramce tekstowej 17 poniżej.

Pole tekstowe 17 rozporządzenie CNP, art. 2: Definicja przedsiębiorstwa ciepłowniczego

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

1) „przedsiębiorstwo ciepłownicze” oznacza przedsiębiorstwo będące operatorem instalacji, których główną działalnością gospodarczą sklasyfikowano jako wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych lub wytwarzania energii elektrycznej w połączeniu z

³⁹ W przypadku gdy operator DH zdecyduje się na CNP na poziomie przedsiębiorstwa ciepłowniczego, raporty dotyczące danych podstawowych poszczególnych instalacji objętych CNP mogą odnosić się do tego samego CNP opracowanego dla przedsiębiorstwa ciepłowniczego.

eksportem ciepła do sieci ciepłowniczych zgodnie z kodami NACE, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady⁴⁰,

3 Plan neutralności klimatycznej

W niniejszej sekcji doprecyzowano wymogi, które musi spełniać plan neutralności klimatycznej. W sekcji 3.1 podsumowano minimalną zawartość CNP, zgodnie z definicją zawartą w załączniku do rozporządzenia w sprawie CNP. Następnie w sekcji 3.2 określono wymagania, zdefiniowano terminologię stosowaną w odniesieniu do zakresu i granic systemowych CNP łącznie z wartościami docelowymi i kamieniami milowymi, omówiono przewidywane środki i inwestycje oraz ich wpływ. Przepisy opisane w niniejszej sekcji mają zastosowanie do obu typów instalacji p-BM powyżej 80.procentyla i instalacji DH, o ile nie określono inaczej.

3.1 Minimalna zawartość

Rozporządzenie w sprawie CNP określa, które elementy muszą być objęte CNP. Chociaż można uwzględnić dodatkowe informacje, elementy te (określone w załączniku do rozporządzenia) obejmują minimalną zawartość CNP. Ta minimalna zawartość znajduje również odzwierciedlenie w strukturze szablonu CNP. Minimalna treść zawiera informacje dotyczące:

Ogólne informacje o instalacji⁴¹;

(2-3) Emisje historyczne (zgodnie z określonym zakresem i granicami systemu dla emisji historycznych, które są wykorzystywane do określania docelowych poziomów emisji w #4-5);

(4-5) kamienie milowe i wartości docelowe, w tym częściowe wartości docelowe i kamienie milowe na 2025 r. i na każdy kolejny pięcioletni okres, oraz warunki, które muszą spełniać;

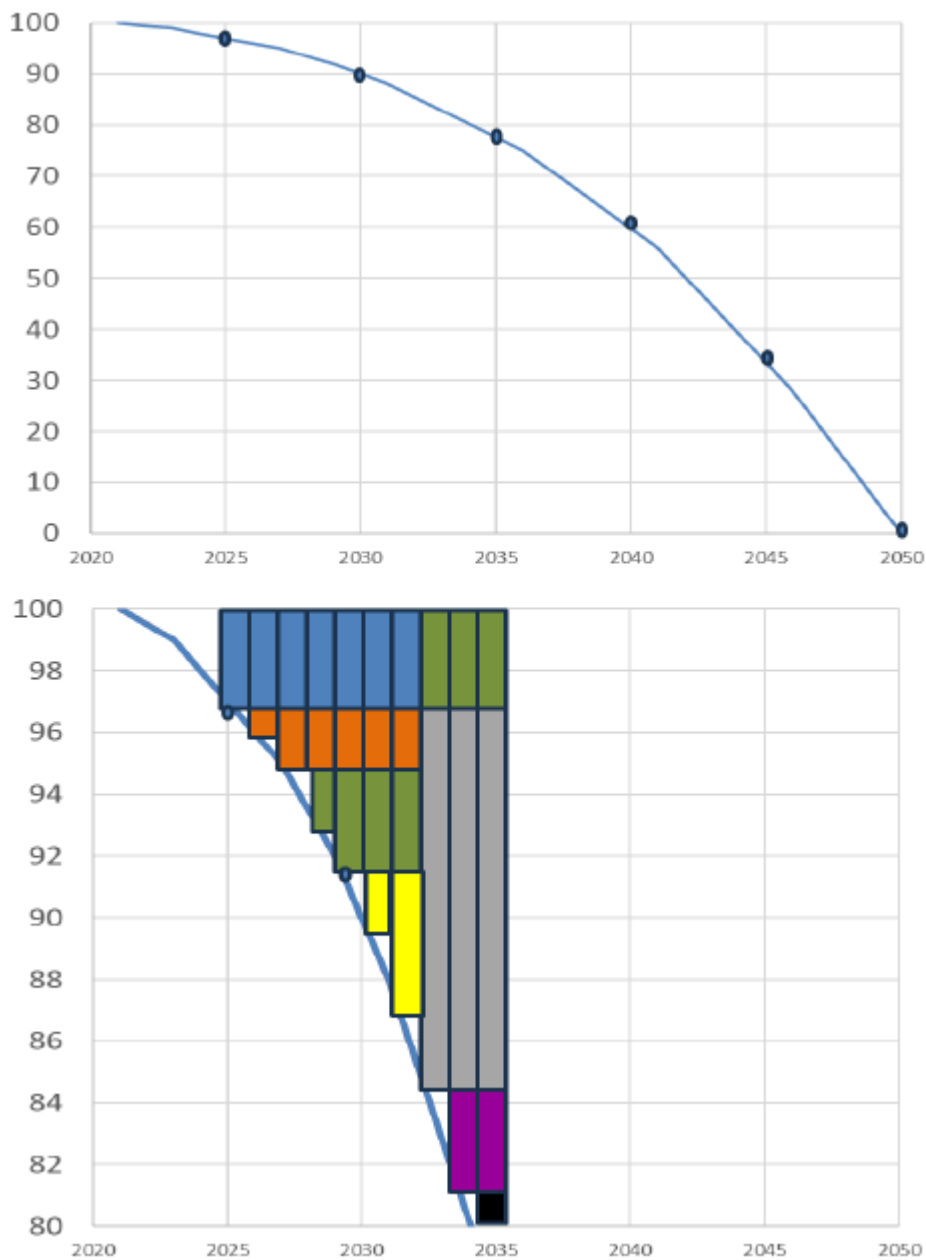
(6) Środki i inwestycje planowane w każdym pięcioletnim okresie, aby osiągnąć określone wartości docelowe i kamienie milowe oraz osiągnąć neutralność klimatyczną do 2050 r., w tym warunki podstawowe i potrzeby infrastrukturalne w odniesieniu do określonych środków i inwestycji;

(7) Szacowany (ilościowy i jakościowy) wpływ każdego środka i inwestycji na emisje gazów cieplarnianych w każdym z pięcioletnich okresów, w podziale na kategorie technologii niskoemisyjnych.

⁴⁰Rozporządzenie (WE) nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2 i zmieniające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 oraz niektóre rozporządzenia WE w sprawie określonych dziedzin statystycznych (Dz.U. L 393 z 30.12.2006, s. 1). [Rozporządzenie - 1893/2006 - PL - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

⁴¹ W tym w odniesieniu do instalacji DH, czy CNP jest przedkładany na poziomie przedsiębiorstwa, a jeśli tak, to które instalacje są nim objęte .

W tym miejscu należy zauważyć, że środki i inwestycje należy uwzględnić nie tylko w odniesieniu do 2030 r., ale również dla każdego pięcioletniego okresu do 2050 r., przy szacowanych skutkach dla każdego okresu, wskazujących na zamierzone osiągnięcie częściowych wartości docelowych i kamieni milowych dla każdego okresu, jak przedstawiono na wykresie 5 poniżej.

Rysunek 5 Cele i środki na rzecz neutralności klimatycznej w 2050 r. w celu uwzględnienia w CNP, pokazujące poszczególne środki i ich wpływ na (indeksowane) emisje instalacji w każdym roku. Dolny wykres pokazuje zbliżenie wczesnych lat górnego wykresu. Każdy kolorowy pasek stanowi inny środek, który wpływa na poziomy

emisji w różnych latach⁴². Na tej ilustracji szary środek zastępuje środki oznaczone na niebiesko, pomarańczowo i żółto⁴³. Czas trwania i wpływ przedstawionych środków są tylko dla ilustracji.

Jednym z elementów, które załącznik do rozporządzenia w sprawie CNP wyraźnie wymienia jako fakultatywne, jest wykaz środków i inwestycji już wdrożonych przed przedłożeniem CNP.

W tym miejscu należy zauważyć, że rozporządzenie CNP opisuje jedynie elementy, które muszą zostać włączone do CNP, nie określa poziomu ambicji w odniesieniu do celów i poziomu inwestycji ani ich harmonogramu, ani nie przewiduje konkretnych środków ani celów pośrednich. Właściwy organ sprawdzi jedynie, czy minimalne wymagane elementy są obecne i zgodne z definicjami zawartymi w rozporządzeniu w sprawie CNP.

Oznacza to, że prowadzący instalacje mogą określić własne środki i inwestycje w celu uwzględnienia ich w CNP oraz określić własne cele końcowe, cele pośrednie i harmonogramy, o ile są one zgodne z definicjami zawartymi w rozporządzeniu w sprawie CNP (i innymi przepisami, o których mowa w tym rozporządzeniu). Ponadto art. 3 wymaga, aby były one skonkretyzowane, mierzalne, osiągalne, realne i terminowe. :

- **Konkretne i mierzalne:** należy to rozumieć jako specyficzne dla instalacji EU ETS i odpowiednich wskaźników referencyjnych lub ogólnie procesu produkcyjnego. Fakt, że rozporządzenie w sprawie CNP wymaga ilościowego określenia docelowych poziomów emisji i skutków wdrożenia środków, zapewni już spełnianie tych warunków,
- **Osiągalne:** fakt, że sami operatorzy określają poziom ambicji swoich celów, poziomów inwestycji i harmonogramów, a także jakie środki do wdrożenia zapewniają ich osiągalność. Określenie warunków podstawowych i potrzeb infrastrukturalnych w odniesieniu do określonych środków i inwestycji dodatkowo wspiera ocenę osiągalności proponowanych celów i działań.
- **Realne:** należy to zazwyczaj rozumieć jako środki, cele itp. dostosowane do celu długoterminowego. W tym konkretnym przypadku oznaczałoby to, że te środki, cele itp. są dostosowane do długoterminowego celu instalacji w zakresie neutralności klimatycznej.
- **Terminowe:** wymogi roczne i pięcioletnie zapewniają określony w czasie charakter wszelkich środków, wartości docelowych, celów pośrednich itp.

Punkt 6 załącznika do rozporządzenia CNP wymaga „szczegółowego opisu środków i inwestycji” w CNP. Poziom szczegółowości powinien być wystarczający, aby właściwy organ i weryfikator zrozumiał ich wpływ na emisje oraz sposób, w jaki odnoszą się one do określonych celów pośrednich i końcowych (zob. przykłady przedstawione poniżej). Właściwy organ musi sprawdzić kompletność (czy CNP zawiera wszystkie elementy wymagane jako minimalna zawartość określona w rozporządzeniu CNP) i znaczenie pod względem zastosowania do danej instalacji i odnośnych ram czasowych.

Należy zauważyć, że CNP musi zapewnić jedną ścieżkę prowadzącą do neutralności klimatycznej do 2050 r. w ramach pośrednich celów i kamieni milowych, wraz z towarzyszącym im zestawem środków i inwestycji. Postępy będą oceniane na podstawie tej trajektorii podczas weryfikacji każdego CNR. W

⁴² Mniejszy pasek w tym samym kolorze pokazany w pierwszym roku, może np. stanowić środek, który jest wdrażany w połowie roku

⁴³ Na przykład szary pasek reprezentuje instalację nowego pieca, podczas gdy niebieskie, pomarańczowe i żółte paski wykazały wpływ modernizacji starego pieca, który był używany przed wymianą

przypadku zaistnienia zmian w okolicznościach mających wpływ na wartości docelowe, cele pośrednie, środki i inwestycje po przedłożeniu właściwemu organowi CNP, powinno to zostać odzwierciedlone w aktualizacjach CNP. Warunki podstawowe można również określić w CNP, aby wskazać potencjalne przyszłe zmiany w przypadku, gdy związane z tym założenia w CNP nie dojdą do skutku.

3.2 Wymagania CNP

3.2.1 Identyfikacja instalacji

Punkt 1 załącznika do rozporządzenia CNP wymaga, zestawu informacji identyfikujących instalację, dla której przedłożono CNP, aby uzyskać warunkowy przydział bezpłatnych uprawnień. W przypadku operatorów DH przedkładających CNP na poziomie przedsiębiorstwa ciepłowniczego (grupa instalacji objętych EU ETS) należy podać informacje identyfikacyjne dla każdej instalacji objętej CNP, wraz z opisem jej związku z przedsiębiorstwem ciepłowniczym (zob. pkt 1 lit. f) załącznika do rozporządzenia CNP). Może to dotyczyć np. własności, lokalizacji geograficznej (miejsca) lub wszelkich połączeń technicznych.

3.2.2 Zakres i granice systemu

W przypadku instalacji p-BM CNP jest przygotowywany dla całej instalacji, nawet jeśli tylko jedna z jej podinstalacji jest powyżej 80^{ego} percentyla (zob. sekcja 2.3). W przypadku DH zakresem CNP mogą być objęte pojedyncze instalacje lub wiele instalacji w ramach tego samego przedsiębiorstwa ciepłowniczego. Jeżeli prowadzący instalację DH zdecydował się ustanowić CNP na poziomie przedsiębiorstwa ciepłowniczego, a przedsiębiorstwo ciepłownicze eksploatuje instalacje objęte EU ETS, jak również instalacje, które nie są objęte EU ETS, do jego CNP należy włączyć jedynie instalacje objęte EU ETS.

Zarówno emisje historyczne, jak również cele muszą być spójne z granicami systemowymi instalacji określonymi w zezwoleniu na emisję gazów cieplarnianych oraz zgodnie ze granicami określonymi w przepisach FAR i granicami monitorowania zgodnie z MRR. Odnosi się to również do objętych EU ETS gazów cieplarnianych, źródeł i pochłaniaczy (zob. również sekcja 2.1) Należy zauważyć, że w przypadku prowadzących instalacje sieci ciepłowniczej nie wszystkie emisje w granicach instalacji mogą kwalifikować się do warunkowego przydziału bezpłatnych uprawnień (więcej szczegółów zob. sekcja 2.4).

W związku z tym środki przewidziane w celu osiągnięcia celów muszą odnosić się do emisji w granicach systemowych instalacji lub podinstalacji. Oznacza to również, że wszelkie redukcje emisji lub pochłanianie dwutlenku węgla występujące poza granicami systemu określonymi w zezwoleniach na emisję gazów cieplarnianych nie mogą przyczynić się do osiągnięcia określonych celów. Wyraźnie wykluczone są również jednostki kompensacji emisji dwutlenku węgla.

3.2.3 Historyczne poziomy emisji

Punktem wyjścia dla osiągnięcia neutralności pod względem emisji dwutlenku węgla do 2050 r. są historyczne emisje z instalacji, tj. średnie emisje w odpowiednim okresie odniesienia dla przydziału, określone w FAR. W związku z tym w odniesieniu do CNP, które zostały przedłożone właściwemu

organowi w 2024 r. jako część wniosku o przydział bezpłatnych uprawnień na lata 2026–2030, odpowiednim okresem odniesienia są lata 2019–2023.

Emisje historyczne muszą być przedstawiane jako emisje specyficzne (tCO₂eq/jednostka działalności) dla każdego roku w okresie odniesienia i dla każdej podinstalacji objętej wskaźnikiem emisyjności oddzielnie. Oznacza to emisje na jednostkę produktu dla podinstalacji typu p-BM, emisje na jednostkę ciepła zużytego w podinstalacjach objętych wskaźnikiem opartym na ciepłe oraz emisje na jednostkę paliwa zużytego w przypadku podinstalacji opartych na paliwie⁴⁴. W przypadku dwóch ostatnich emisje mogą być również wyrażone w przeliczeniu na jednostkę poziomu produkcji, np. ton produktu nieobjętego benchmarkiem, ale związanego z podinstalacją cieplną lub paliwową. W przypadku podinstalacji opartych na emisjach procesowych, specyficzne poziomy emisji muszą być wyrażone w tonach CO₂eq (tj. w jednostce podinstalacji emisji procesowych), jak również opcjonalnie na jednostkę produkcji, np. na tonę wyprodukowanych produktów ceramicznych dla benchmarków nieproduktowych.

Ponieważ plan neutralności klimatycznej odnosi się do całej instalacji, a nie wszystkie emisje kwalifikują się do przydziału bezpłatnych uprawnień, emisje historyczne (i cele, zob. poniżej) muszą być również przewidziane w odniesieniu do emisji niekwalifikowalnych do przydziału. Mogą one być traktowane podobnie do koncepcji podinstalacji i wyrażone jako emisje specyficzne, np. na MWh (w przypadku produkcji energii elektrycznej), na TJ dotyczące spalania w pochodniach itp. Przypisanie emisji do podinstalacji musi odbywać się zgodnie z zasadami określonymi w części 10 załącznika VII do FAR pod względem emisji specyficznych (tCO₂eq/jednostka działalności). Przy określaniu emisji CO₂ dla produktu innego niż na poziomie działalności podinstalacji dla podinstalacji rezerwowych należy wziąć pod uwagę, czy produkt jest wytwarzany w granicach instalacji, czy też ciepło jest produktem (produkcja produktów poza granicami instalacji).

Jeżeli (pośrednio) cele są określone w odniesieniu do wartości benchmarku dla każdej odpowiedniej podinstalacji (zob. sekcja 3.2.4), należy również podać historyczne emisje w odniesieniu do wartości benchmarku dla tych podinstalacji. Opcjonalnie na poziomie instalacji lub podinstalacji można również uwzględnić bezwzględne emisje historyczne.

3.2.4 Wartości docelowe i kamienie milowe

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie CNP termin „kamienie milowe” odnosi się do jakościowych wskaźników postępu, podczas gdy „wartość docelowa” odnosi się do ilościowych wskaźników postępu środka lub inwestycji w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r., jak opisano w Europejskim prawie o klimacie (zob. również *ramka 4* w sekcji 2.2.1). Oba muszą być zdefiniowane zgodnie z FAR i MRR.

Docelowe specyficzne poziomy emisji muszą być określone na 2025 oraz w każdym następnym pięcioletnim okresie, wyrażone jako ilość emisji gazów cieplarnianych na jednostkę działalności, która ma zostać osiągnięta w każdym roku w pięcioletnim okresie docelowym i dla każdej podinstalacji objętej wskaźnikiem emisyjności. Oznacza to emisje na jednostkę produktu dla podinstalacji typu p-

⁴⁴ Zgodnie z zasadami FAR są one wyrażone w TJ, a nie w jednostkach produktu.

BM i podinstalacji dotyczących emisji procesowych, emisje na jednostkę ciepła zużytego w przypadku podinstalacji cieplnych oraz emisje na jednostkę paliwa zużytego w podinstalacjach paliwowych. Jeśli chodzi o emisje historyczne opisane powyżej, w przypadku dwóch ostatnich podinstalacji emisje mogą być również wyrażone w przeliczeniu na jednostkę produkcji. Jak wspomniano wcześniej, odnosi się to do celów *emisji*, niekoniecznie do celów *redukcji emisji*. Zwłaszcza w perspektywie krótkoterminowej środki mogły jeszcze nie zostać wdrożone, a docelowy poziom emisji mógłby być równy bazowym poziomom emisji.

Ponadto należy przewidzieć względną redukcję emisji dla każdego roku.

Cele na poziomie podinstalacji muszą być również określone w odniesieniu do wartości benchmarku, np. zmniejszenie specyficznych poziomów emisji klinkieru do 20 % poniżej wartości referencyjnego wskaźnika emisyjności (benchmarku) dla klinkieru, przy użyciu wartości benchmarku, która ma zastosowanie w momencie przedłożenia CNP.

Można również określić bezwzględne cele redukcji emisji na 2025 r. oraz w każdym następnym pięcioletnim okresie, ale tylko w uzupełnieniu wspomnianych powyżej docelowych specyficznych poziomów emisji. W przypadku gdy instalacja ma więcej niż jedną podinstalację, na poziomie podinstalacji należałoby określić bezwzględne cele redukcji emisji (przy czym docelowy poziom instalacji stanowi sumę docelowych wartości dla podinstalacji w zakresie emisji bezwzględnych).

Należy określić jakościowe cele pośrednie na 2025 r. i każdy kolejny pięcioletni okres, które będą spójne z wymaganymi postępami w osiąganiu określonych docelowych poziomów emisji w odpowiednim okresie. Należy przedstawić szczegółowe opisy każdego etapu pośredniego (zob. przykład poniżej).

Przykładowy opis celów pośrednich i końcowych

Przedsięwzięcie ujęte w CNP polega na zastąpieniu pieca, który wymaga inwestycji, nowym piecem opalonym zrównoważoną biomasą lub zasilany energią elektryczną w celu zastąpienia jednego z dwóch starych pieców zużywających paliwa kopalne w 2029 r. Powiązane wartości docelowe i kamienie milowe, które należy umieścić w CNP, mogą być następujące.

Częściowe wartości docelowe:

- Dla 2025 r. utrzymanie na historycznym poziomie z okresu odniesienia, przy założeniu, że nie zostaną wdrożone żadne inne środki;
- Dla 2030 r. specyficzne emisje zostaną zmniejszone o 50 % w porównaniu z historycznymi poziomami z okresu odniesienia.

Kamienie milowe:

- Ostateczna decyzja inwestycyjna podjęta w 2027 r.;
- Demontaż starego pieca w 2028 r.;
- Uruchomienie nowego pieca w 2029 r.

3.2.5 Środki i inwestycje

W odniesieniu do każdego ze środków i inwestycji, które mają zostać zrealizowane w każdym z pięcioletnich okresów do 2050 r., aby osiągnąć częściowe wartości docelowe i kamienie milowe, w CNP należy zawrzeć szczegółowy ich opis. Należy określić kwoty inwestycji w łącznej kwocie przypadającej na inwestycję w danym roku (wyrażoną w euro/rok), a także średniorocznie w okresach pięcioletnich.

Inwestycje dokonane przed ustanowieniem CNP mogą zostać włączone do CNP⁴⁵, o ile finansowane środki staną się skuteczne (a tym samym wpłyną na emisje) dopiero *po* okresie odniesienia 2019–2023. W przypadku instalacji DH inwestycje dokonane po 2029 r. nie mogą być brane pod uwagę przy ocenie zgodności ze specjalnymi wymogami, ponieważ nie przyczyniłyby się do znacznej redukcji emisji przed 2030 r. Późniejsze inwestycje można było rozważyć jedynie w celu podjęcia decyzji, czy instalacja osiągnęła pośrednie cele i wartości docelowe.

Ponieważ art. 22b ust. 3 FAR odnosi się do znaczących redukcji emisji, *które mają zostać osiągnięte przed 2030 r., a nie do końca 2030 r.*, środki zawarte w CNP muszą zostać wprowadzone najpóźniej w 2029 r., aby redukcja emisji odzwierciedlona została w raporcie rocznym przedłożonym za rok 2029 (zob. również sekcja 2.3).

Przypisane emisje obejmują emisje związane z importowanym ciepłem. W związku z tym zmiana struktury zaopatrzenia w ciepło w kierunku bardziej wydajnego wytwarzania ciepła mogłaby również kwalifikować się jako środek obniżający emisyjność. W CNR należałoby jednak wyraźnie opisać, że zmiana ta odnosi się do środków i inwestycji podjętych przez podmiot gospodarczy, które prowadzą do tej zmiany dostawcy.

Projekty finansowane z innych funduszy publicznych lub instrumentów finansowych mogą zostać uwzględnione w CNP, ale tych samych kosztów nie można pokryć dwukrotnie, tj. nie można ich pokryć również w ramach warunkowego przydziału bezpłatnych uprawnień. Innymi słowy, inwestycje pokrywające koszty tych projektów, które zostały już sfinansowane z takich funduszy/instrumentów publicznych, nie mogą być zaliczane do inwestycji zmierzających do osiągnięcia znaczącej redukcji emisji do celów warunkowego przydziału bezpłatnych uprawnień.

Środki określone w CNP w celu osiągnięcia (pośrednich) celów należy opisać wystarczająco szczegółowo, aby właściwy organ ocenił, że są one istotne z punktu widzenia celów i spełniają wymogi określone w rozporządzeniu w sprawie CNP. Opis powinien również zawierać wystarczająco szczegółowe informacje, aby weryfikator mógł sprawdzić dokładność CNR i ocenić, czy CNP został wdrożony.

Poniższe przykłady pokazują, w jaki sposób opis środków i inwestycji jest przewidziany we wzorze CNP, wraz z informacjami i nagłówkami zawartymi w tabelach CNP, natomiast dalsze szczegóły można podać w dodatkowych plikach.

⁴⁵ oraz brane pod uwagę w celu ustalenia wartości inwestycji wymaganych do warunkowego przydziału dodatkowych bezpłatnych uprawnień dla ciepłownictwa.

Przykład opisu środków i inwestycji we wzorze CNP

I Measures

1 Measure description and reasons

Please list here all relevant planned measures (e.g. electrification of fossil-powered furnaces) until 2050, providing for each measure the following information:

- the period during which the measure is planned to be taken. If a measure has impacts in more than one period, please select the period in which it will be first implemented;
- a short name or internal ID for each measure in order to facilitate making reference to each measure later in this template;
- a detailed description of each measure. It is possible to refer to an attached document file, if the description exceeds the space provided here (then please list the exact file name here and in sheet K_Comments).

Measures should be entered as aggregated as possible. E.g. process optimisations over different periods can be entered as one measure with the period of the first optimisation.

No.	Period	Short name or internal ID	Detailed description
Ex.1	2031-2035	Hydrogen steel	Replacement of BF/BOF with DRI using green hydrogen (further details see separate file 'CNP file.docx')
Ex.2	2025-2030	Measures AB 5 to 7	Process optimisations over different periods starting from 2027
ME1			
ME2			
ME3			
ME4			
ME5			
ME6			
ME7			
ME8			
ME9			
ME10			

II Investments

1 Investment

Please list here all investments providing the following information:

- the year in which the investment is planned to be taken;
- a short name or internal ID for each investment in order to facilitate making reference to each investment later in this template;
- the corresponding investment costs in mio. €. This value should be expressed as the one-off investment costs, annualisation will be done automatically under point 2) below;
- a detailed description of each investment. It is possible to refer to an attached document file, if the description exceeds the space provided here (then please list the exact file name here and in sheet K_Comments).

No.	Year	Short name or internal ID	Costs in M€	Detailed description of investments
Ex.1	2032	New electric furnaces	152	Purchase and installation of electric furnaces (further details see separate file 'CNP file.docx')
IN1	2026	new conveyer belts	20	Purchase and installation 2 new conveyer belts (further details see separate file 'CNP 1 file.docx')
IN2	2032	3 new electric furnaces	152	Purchase and installation of 3 electric furnaces (further details see separate file 'CNP 2 file.docx')
IN3	2037	2 additional new electric furnaces	110	Purchase and installation of 2 electric furnaces (further details see separate file 'CNP 3 file.docx')
IN4				
IN5				
IN6				
IN7				
IN8				
IN9				
IN10				

2 Investments annualised Euros

The annualised Euros per year for each five-year period are automatically calculated based on the inputs under point 1) above.

Period	2025	2026-2030	2031-2035	2036-2040	2041-2045	2046-2050
Annualised M€	0.00	4.00	30.40	22.00	0.00	0.00

Jeśli chodzi o szczegółowy opis **inwestycji** wymaganych w CNP (zob. [ramka tekstowa poniżej](#)), można zastosować podejście podobne do minimalnych wymogów dotyczących audytów energetycznych w ramach dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej. Wytyczne c) załącznika VI do dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej wymagają, aby audyty energetyczne „uwzględniały, w miarę możliwości, analizę kosztów cyklu życia (LCCA) zamiast prostych okresów zwrotu (SPP) w celu uwzględnienia długoterminowych oszczędności, wartości rezydualnych inwestycji długoterminowych i stóp dyskontowych”⁴⁶. Informacje te można również wykorzystać w uzasadnieniu wybranych środków, o które wystąpiono w ramach opisu skutków środków (zob. sekcja 3.2.6).

Ramka tekstowa 18 rozporządzenia CNP, załącznik A pkt 6 lit. b): Opis inwestycji w CNP

6 b) szczegółowy opis i ilościowe określenie inwestycji związanych ze środkami, wyrażone jako euro zainwestowane w danym roku, jak również roczne euro rocznie dla każdego pięcioletniego okresu;

Do przeliczenia kosztów inwestycji, dla walut innych niż euro stosuje się średni roczny kurs wymiany dla tego samego roku, który został wykorzystany do ustalenia średniej ceny dodatkowych uprawnień do emisji.

Jeżeli istnieją **warunki podstawowe i potrzeby infrastrukturalne**, które muszą zostać wprowadzone przed wdrożeniem konkretnych środków i inwestycji, należy je szczegółowo opisać w CNP. Jeżeli nie istnieją warunki, w jakich środek może zostać wdrożony, można wdrożyć inne środki w celu zapewnienia osiągnięcia określonych wartości docelowych i kamieni milowych. Włączenie tych informacji ułatwi weryfikację osiągnięcia wartości docelowych i kamieni milowych po przedłożeniu CNR. Jeżeli warunki podstawowe lub infrastrukturalne wymagane w odniesieniu do któregośkolwiek ze środków i inwestycji nie wystąpiły a alternatywne środki służące osiągnięciu określonych celów końcowych i celów pośrednich nie są wykonalne, należy przedłożyć właściwemu organowi zaktualizowany CNP. Ten zaktualizowany CNP musi zawierać zaktualizowane wartości docelowe i kamienie milowe prowadzące do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r., odzwierciedlając wpływ braku wymaganych warunków podstawowych lub infrastrukturalnych określonych we wcześniejszej wersji CNP.

⁴⁶ Analiza kosztów cyklu życia (LCCA) jest narzędziem do określenia najbardziej opłacalnej opcji przy porównywaniu konkurencyjnych alternatywnych środków do „zakupu, posiadania, eksploatacji, utrzymania lub zbycia składnika aktywów lub procesu wykorzystującego energię”. Do oceny zdyskontowanej korzyści netto wynikającej z proponowanego alternatywnego środka w celu podjęcia decyzji o inwestycjach wykorzystuje się wartość bieżącą netto (NPV) scenariusza biznesowego i alternatywnego środka (środków alternatywnych) oraz stopę dyskontową. W zaleceniach dotyczących minimalnych wymogów dotyczących wdrażania dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej stwierdza się, że „LCCA należy stosować, gdy każdy wariant alternatywny jest równie odpowiedni do wdrożenia ze względów technicznych. Audyty energetyczne powinny w miarę możliwości opierać się na LCCA zamiast na prostych okresach zwrotu”. [eed-art8-study_on_minimum_criteria_for_energy_audits-wp3-final_0.pdf \(europa.eu\)](#)

Przykłady warunków podstawowych i potrzeb infrastrukturalnych

Przykłady warunków podstawowych i potrzeb infrastrukturalnych mogą obejmować:

- Infrastruktura do transportu wychwytywanego CO₂, dostępność geologicznych składowisk lub zapotrzebowanie na jej wykorzystanie, a także odpowiednie przepisy wykonawcze dotyczące np. zdrowia i bezpieczeństwa.
- Dostępność wystarczającej mocy sieci elektroenergetycznej oraz dostępność w odpowiednim czasie wystarczających przyłączy do elektryfikacji procesu produkcji przemysłowej.
- Dostępność wystarczających dostaw wodoru oraz akceptacja przez organy publiczne i zakłady ubezpieczeń protokołów dotyczących ryzyka i bezpieczeństwa, aby umożliwić przejście na produkcję opartą na wodorze.
- Formalna akceptacja wykorzystania odpadów lub materiałów poddanych recyklingowi.

3.2.6 Skutki środków i inwestycji

Dla każdego ze środków i inwestycji objętych CNP należy podać zarówno jakościowe, jak i ilościowe oszacowanie ich wpływu na emisje gazów cieplarnianych z instalacji dla każdego z pięcioletnich okresów. W miarę możliwości skutki należy podać w podziale na kategorie oddziaływania, jak pokazano w tabeli 2.

Tabela 2 Przykłady środków w różnych technologiach niskoemisyjnych lub kategoriach oddziaływania

Kategoria oddziaływania	Przykłady
i) przejście na technologie niskoemisyjne lub bezemisyjne	Zastosowanie anod obojętnych w przemyśle aluminiowym, cement bez klinkieru
(II) efektywność energetyczna i oszczędność energii	i) Dodanie wstępnego kalcynatora i podgrzewaczy wielostopniowych do pieca cementowego Produkcja etylenu z surowców takich jak metanol,
(III) przejście z paliw kopalnych na:	
(1) Wodór	Przejście od zintegrowanej produkcji stali z wykorzystaniem węgla/koksu z piecami BF/BOF na stal produkowaną metodą DRI z wykorzystaniem zielonej energii elektrycznej i ekologicznego wodoru
2) elektryczność	Przejście z produkcji stali węglowej/koksowej (BF/BOF) na elektryczne piece łukowe Wykorzystanie wielkogabarytowej wanny szklarskiej hybrydowej o wysokim udziale energii elektrycznej

Kategoria oddziaływania	Przykłady
(3) biomasa ⁴⁷	Zastąpienie paliw kopalnych w piecu cementowym większą ilością biomasy (zgodnie z kryteriami RED II)
(4) paliwa alternatywne ze strumieni odpadów	Zgazowanie odpadów z produkcji biodiesla do produkcji gazu syntezowego Zastąpienie węgla paliwem odpadowym w produkcji sody kalcynowanej
5) inne źródła energii odnawialnej	Produkcja zielonego wodoru poprzez elektrolizę
oszczędne gospodarowanie zasobami, w tym mniejsze zużycie materiałów i recykling	Wzrost recyklingu chemicznego w przemyśle tworzyw sztucznych Wzrost recyklingu w sektorach takich jak szkło
(V) Utylizacja i składowanie wychwytywania dwutlenku węgla	Wychwytywanie dwutlenku węgla do geologicznego składowania gazu odlotowego wielkopieczowego w sektorze żelaza i stali

CNP powinien również przedstawić uzasadnienie, dlaczego środki i inwestycje zawarte w planie zostały wybrane w porównaniu z innymi alternatywami o potencjalnie większym wpływie na redukcję emisji. Może to obejmować na przykład obowiązki wynikające z innych – krajowych lub wspólnotowych – przepisów (np. dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej).

⁴⁷ Spełnienie kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, o których mowa w art. 38 ust. 5 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066.

4 Załącznik A Wykaz skrótów

ALCR	Rozporządzenie w sprawie zmiany poziomu działalności
AVR	Rozporządzenie w sprawie akredytacji i weryfikacji
BFG	Gaz pieca wybuchowego
BM	Wskaźnik referencyjny
BMU	Aktualizacja wskaźnika referencyjnego Akt wykonawczy
CA	Właściwe organy
CCS	Wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla
CCU	Wychwytywanie i wykorzystywanie dwutlenku węgla
KOGENERA CJA	Połączone ciepło i moc
CNP	Plan neutralności klimatycznej
CNR	Sprawozdanie z weryfikacji na temat neutralności klimatycznej
CIMS	Przejściowe ogólnowspólnotowe i w pełni zharmonizowane wdrażanie Środki zgodnie z art. 10a ust. 1 dyrektywy w sprawie EU ETS
CLL	Wykaz wycieków dwutlenku węgla, akt delegowany
CSCF	Współczynnik korekcji międzysektorowej
CSRD	Dyrektywa w sprawie sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw
DH	Ogrzewanie miejskie
EED	Dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej
ETS	System handlu uprawnieniami do emisji, tu zawsze odnosi się do EU ETS
EU ETS	Europejski system handlu uprawnieniami do emisji
DALEKIE	Ogólnounijne przepisy dotyczące zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji zgodnie z art. 10a ust. 1 dyrektywy w sprawie EU ETS
PKB	Produkt krajowy brutto
GC	Gaz cieplarniany
HAL	Poziom aktywności historycznej
IED	Dyrektywa w sprawie emisji przemysłowych
IPPC	Zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola
ISO	Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna
LCCA	Analiza kosztów cyklu życia
LRF	Współczynnik redukcji liniowej

MS	Państwa członkowskie
MRR	Rozporządzenie w sprawie monitorowania i sprawozdawczości
MRV	Monitorowanie, sprawozdawczość i weryfikacja
NIMS	Krajowe środki wykonawcze
p- BM	Wskaźniki emisyjności dla produktów
RF	Współczynnik redukcji
RRF	Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności
QA/QC	Zapewnienie jakości/kontrola jakości
VR	Sprawozdanie z weryfikacji

5 Załącznik B Przegląd odpowiednich przepisów

W porządku chronologicznym (odwrotnym)

Numer legislacyjny	Tytuł skrótu	URL
Do dodania	Zmieniony FAR	https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/api/files/C(2024)441?ersIds=090166e507e4c880,090166e507e4d487
Rozporządzenie wykonawcze (UE) 2023/2441	Rozporządzenie CNP	https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32023R2441
Dyrektywa (UE) 2023/959	Przegląd dyrektywy w sprawie EU ETS w 2023 r.	http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj
Rozporządzenie (UE) 2023/955	Rozporządzenie w sprawie Społecznego Funduszu Klimatycznego	http://data.europa.eu/eli/reg/2023/955/oj
Dyrektywa (UE) 2023/1791	Przegląd dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej w 2023 r.	http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj
Dyrektywa (UE) 2022/2464	Dyrektywa w sprawie sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw (CSRD)	http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj
Rozporządzenie (UE) 2021/1119	Europejskie prawo o klimacie	http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj
Rozporządzenie wykonawcze (UE) 2021/447	Decyzja dotycząca wskaźnika referencyjnego	http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/447/oj
Rozporządzenie (UE) 2021/241	Rozporządzenie w sprawie Funduszu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności	http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj
Rozporządzenie delegowane (UE) 2019/331	Rozporządzenie w sprawie zasad przydziału bezpłatnych uprawnień (FAR)	http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/331/oj
Rozporządzenie wykonawcze (UE) 2018/2066	Rozporządzenie w sprawie monitorowania sprawozdawczości (MRR)	http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2066/oj

Rozporządzenie wykonawcze (UE) 2018/2067	Rozporządzenie w sprawie akredytacji weryfikacji (ACR)	http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2067/oj
Dyrektywa 2012/27/UE	Dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej (EED)	http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2067/oj
Dyrektywa 2010/75/UE	Dyrektywa w sprawie emisji przemysłowych (IED)	http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj
Dyrektywa 2003/87/WE	Dyrektywa w sprawie EU ETS	https://eur-lex.europa.eu/legal-zawartość/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32003L0087
Dyrektywa 2003/4/WE	Publiczny dostęp do informacji o środowisku	Zob. https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:041:0026:0032:EN:PDF